

1119**UMOWA**

zmieniająca Umowę o Partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r.,

podpisana w Luksemburgu dnia 25 czerwca 2005 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 25 czerwca 2005 r. została podpisana w Luksemburgu Umowa zmieniająca Umowę o Partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r., w następującym brzmieniu:

UMOWA

zmieniająca Umowę o Partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 r.

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL BELGÓW,

PREZYDENT REPUBLIKI CZESKIEJ,

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA DANII,

PREZYDENT REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC,

PREZYDENT REPUBLIKI ESTOŃSKIEJ,

PREZYDENT REPUBLIKI GRECKIEJ,

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL HISZPANII,

PREZYDENT REPUBLIKI FRANCUSKIEJ,

PREZYDENT IRLANDII,

PREZYDENT REPUBLIKI WŁOSKIEJ,

PREZYDENT REPUBLIKI CYPRYJSKIEJ,

PREZYDENT REPUBLIKI ŁOTEWSKIEJ,

PREZYDENT REPUBLIKI LITEWSKIEJ,

JEGO KRÓLEWSKA WYSOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ LUKSEMBURGA,

PREZYDENT REPUBLIKI WĘGERSKIEJ,	SZEF PAŃSTWA WSPÓLNOTY BAHAMÓW,
PREZYDENT REPUBLIKI MALTY,	SZEF PAŃSTWA BARBADOS,
JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIDERLANDÓW,	JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA BELIZE,
PREZYDENT REPUBLIKI AUSTRII,	PREZYDENT REPUBLIKI BENINU,
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,	PREZYDENT REPUBLIKI BOTSWANY,
PREZYDENT REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ,	PREZYDENT BURKINY FASO,
PREZYDENT REPUBLIKI SŁOWENII,	PREZYDENT REPUBLIKI BURUNDI,
PREZYDENT REPUBLIKI SŁOWACKIEJ,	PREZYDENT REPUBLIKI KAMERUNU,
PREZYDENT REPUBLIKI FINLANDII,	PREZYDENT REPUBLIKI ZIEŁONEGO PRZYŁADKA,
RZĄD KRÓLESTWA SZWECJI,	PREZYDENT REPUBLIKI ŚRODKOWOAFRYKAŃSKIEJ,
JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,	PREZYDENT ZWIĄZKU KOMORÓW,
Umawiające się Strony Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, zwaną dalej „Wspólnotą”, Państwa należące do Wspólnoty, zwane dalej „Państwami Członkowskimi”, oraz	PREZYDENT DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI KONGA,
WSPÓLNOTA EUROPEJSKA	PREZYDENT REPUBLIKI KONGA,
	z jednej strony, oraz
PREZYDENT REPUBLIKI ANGOLI,	
JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA ANTIGUI I BARBUDY,	

RZĄD WYSP COOKA,	PREZYDENT REPUBLIKI GWINEJ BISSAU,
PREZYDENT REPUBLIKI WYBRZEŻA KOŚCI SŁONIOWEJ,	PREZYDENT REPUBLIKI GWINEJ RÓWNIKOWEJ,
PREZYDENT REPUBLIKI DŻIBUTI,	PREZYDENT KOOPERACYJNEJ REPUBLIKI GUJANY,
RZĄD WSPÓLNOTY DOMINIKI,	PREZYDENT REPUBLIKI HAITI,
PREZYDENT REPUBLIKI DOMINIKAŃSKIEJ,	SZEF PAŃSTWA JAMAJKA,
PREZYDENT PAŃSTWA ERYTREI,	PREZYDENT REPUBLIKI KENII,
PREZYDENT FEDERALNEJ DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI ETIOPII,	PREZYDENT REPUBLIKI KIRIBATI,
PREZYDENT REPUBLIKI WYSP FIDŻI,	JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL KRÓLESTWA LESOTHO,
PREZYDENT REPUBLIKI GABOŃSKIEJ,	PREZYDENT REPUBLIKI LIBERII,
PREZYDENT ORAZ SZEF PAŃSTWA REPUBLIKI GAMBII,	PREZYDENT REPUBLIKI MADAGASKARU,
PREZYDENT REPUBLIKI GHANY,	PREZYDENT REPUBLIKI MALAWI,
JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA GRENADY,	PREZYDENT REPUBLIKI MALI,
PREZYDENT REPUBLIKI GWINEJ,	RZĄD REPUBLIKI WYSP MARSHALLA,
	PREZYDENT ISLAMSKIEJ REPUBLIKI MAURETAŃSKIEJ,
	PREZYDENT REPUBLIKI MAURITIUSU,

RZĄD SFEDEROWANYCH STANÓW MIKRONEZJI, PREZYDENT REPUBLIKI MOZAMBIKU, PREZYDENT REPUBLIKI NAMIBII, RZĄD REPUBLIKI NAURU, PREZYDENT REPUBLIKI NIGRU, PREZYDENT FEDERALNEJ REPUBLIKI NIGERII, RZĄD NIUE, RZĄD REPUBLIKI PALAU, JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIEZALEŻNEGO PAŃSTWA PAPUI-NOWEJ GWINEI, PREZYDENT REPUBLIKI RWANDYJSKIEJ, JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA FEDERACJI SAINT KITTS I NEVIS, JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA SAINT LUCIA, JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA SAINT VINCENT I GRENADYN, SZEFE PAŃSTWA NIEZALEŻNEGO PAŃSTWA SAMOA,	PREZYDENT DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI WYSP ŚWIĘTEGO TOMASZA I KSIĄŻĘCEJ, PREZYDENT REPUBLIKI SENEGALU, PREZYDENT REPUBLIKI SESZELI, PREZYDENT REPUBLIKI SIERRA LEONE, JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA WYSP SALOMONA, PREZYDENT REPUBLIKI POŁUDNIOWEJ AFRYKI, PREZYDENT REPUBLIKI SUDANU, PREZYDENT REPUBLIKI SURINAMU, JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL KRÓLESTWA SUAZI, PREZYDENT ZJEDNOCZONEJ REPUBLIKI TANZANII, PREZYDENT REPUBLIKI CZADU, RZĄD DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI TIMORU WSCHODNIEGO, PREZYDENT REPUBLIKI TOGIJSKIEJ, JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL TONGA TAUFA'AHAU TUPOU IV, PREZYDENT REPUBLIKI TRYNIDADU I TOBAGO,
--	---

UWZGLĘDNIAJĄC, że art. 95 ust. 1 Umowy z Kotonu stanowi, iż została ona zawarta na okres dwudziestu lat rozpoczynający się 1 marca 2000 roku,

UWZGLĘDNIAJĄC, że art. 95 ust. 3 akapit drugi Umowy z Kotonu stanowi, iż nie później niż dziesięć miesięcy przed upływem każdego z pięcioletnich okresów obowiązywania umowy Strony prowadzą negocjacje w celu rozważenia możliwych zmian postanowień Umowy z Kotonu,

POSTANOWILI podpisać niniejszą Umowę zmieniającą Umowę z Kotonu i powołali w tym celu jako swoich pełnomocników:

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL BELGÓW,

Armand DE DECKER

Minister współpracy na rzecz rozwoju

PREZYDENT REPUBLIKI CZESKIEJ,

Vladimír MÜLLER

Wiceminister spraw zagranicznych

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA DANII,

Ib Ritto ANDREASEN

Ambasador w Luksemburgu

JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA TUVALU,

PREZYDENT REPUBLIKI UGANDY,

RZĄD REPUBLIKI VANUATU,

PREZYDENT REPUBLIKI ZAMBII,

RZĄD REPUBLIKI ZIMBABWE,

które to państwa są zwane dalej „państwami AKP”,

z drugiej strony,

UWZGLĘDNIAJĄC Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską z jednej strony i Porozumienie z Georgetown ustanawiające grupę Państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) z drugiej strony,

UWZGLĘDNIAJĄC Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 roku (zwaną dalej „Umową z Kotonu”),

PREZYDENT REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC, Erich STATHER Sekretarz stanu, Federalne Ministerstwo Współpracy Gospodarczej i Rozwoju	PREZYDENT IRLANDII, Ronan MURPHY Dyrektor generalny, Dyrekcja Współpracy na rzecz Rozwoju, Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Dorothee JANETZKE-WENZEL Pełnomocnik ds. polityki afrykańskiej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych	PREZYDENT REPUBLIKI WŁOSKIEJ, Rocco Antonio CANGELOSI Ambasador nadzwyczajny i pełnomocny, Stały przedstawiciel przy Unii Europejskiej
PREZYDENT REPUBLIKI ESTOŃSKIEJ, Väino REINART Ambasador nadzwyczajny i pełnomocny, Stały przedstawiciel przy Unii Europejskiej	PREZYDENT REPUBLIKI CYPRYJSKIEJ, Nicholas EMILIOU Ambasador nadzwyczajny i pełnomocny, Stały przedstawiciel przy Unii Europejskiej
PREZYDENT REPUBLIKI GRECKIEJ, Constantin KARABETSIS Ambasador, dyrektor generalny ds. międzynarodowej współpracy na rzecz rozwoju, Ministerstwo Spraw Zagranicznych	PREZYDENT REPUBLIKI ŁOTEWSKIEJ, Lelde LICE-LICITE Ambasador, zastępca stałego przedstawiciela przy UE, Radca ds. edukacji i kultury
JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL HISZPANII, Alberto NAVARRO GONZÁLEZ Sekretarz stanu ds. Unii Europejskiej	PREZYDENT REPUBLIKI LITEWSKIEJ, Rokas BERNOTAS Dyrektor Departamentu Stosunków Wielostronnych w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
PREZYDENT REPUBLIKI FRANCUSKIEJ, Brigitte GIRARDIN Minister ds. współpracy, rozwoju i frankofonii	

JEGO KRÓLEWSKA WYSOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻĘ LUKSEMBURGA, Jean-Louis SCHILTZ Minister ds. współpracy i pomocy humanitarnej, Minister delegowany do kontaktów z mediami	PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ, Jan TRUSZCZYŃSKI Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
PREZYDENT REPUBLIKI WĘGERSKIEJ, András BÁRSONY Polityczny sekretarz stanu, Ministerstwo Spraw Zagranicznych	PREZYDENT REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ, João GOMES CRAVINHO Sekretarz stanu do spraw zagranicznych i współpracy
PREZYDENT MALTY, Bernard HAMILTON Pierwszy radca, pełniący obowiązki dyrektora ds. stosunków dwustronnych, Ministerstwo Spraw Zagranicznych	PREZYDENT REPUBLIKI SŁOWENII, Marjan ŠETINC Ambasador, koordynator ds. współpracy na rzecz rozwoju i pomocy humanitarnej, Ministerstwo Spraw Zagranicznych
JEG KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIDERLANDÓW, P.J. YMKERS Radca, Stałe Przedstawicielstwo Niderlandów przy UE	PREZYDENT REPUBLIKI SŁOWACKIEJ, Maroš ŠEFČOVIČ Ambasador nadzwyczajny i pełnomocny, Stały przedstawiciel przy Unii Europejskiej
PREZYDENT FEDERALNY REPUBLIKI AUSTRII, Gregor WOSCHNAGG Ambasador nadzwyczajny i pełnomocny, Stały przedstawiciel przy Unii Europejskiej	PREZYDENT REPUBLIKI FINLANDII, Riitta JOLKKOSEN Dyrektor generalna, Ministerstwo Spraw Zagranicznych

RZĄD KRÓLESTWA SZWECJI, Agneta SÖDERMAN Ambasador w Luksemburgu	SZEF PAŃSTWA WSPÓLNOTY BAHAMÓW, Errol Leroy HUMPHREYS Ambasador
JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ, Gareth THOMAS, MP Parlamentarny podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju Międzynarodowego	SZEF PAŃSTWA BARBADOS, Billie MILLER Wicepremier i minister spraw zagranicznych i handlu zagranicznego
WSPÓLNOTA EUROPEJSKA, Jean-Louis SCHILTZ Minister ds. współpracy i pomocy humanitarnej, Minister delegowany do kontaktów z mediami, Urzędujący przewodniczący Rady Unii Europejskiej,	JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA BELIZE, Yvonne HYDE Ambasador
Louis MICHEL Członek Komisji Wspólnot Europejskich,	PREZYDENT REPUBLIKI BENINU, Massiyatou LATOUNDJI LAURIANO Minister przemysłu, handlu i promocji zatrudnienia
PREZYDENT REPUBLIKI ANGOLI, Ana DIAS LOURENCO Minister ds. planowania	PREZYDENT REPUBLIKI BOTSWANY, Gen. broni Mompoti MERAFHE Minister spraw zagranicznych i współpracy międzynarodowej
JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA ANTIGUI I BARBUDY, Dr Carl ROBERTS Wysoki komisarz Antigui i Barbudy w Zjednoczonym Królestwie	

PREZYDENT BURKINA FASO,

Jean-Baptiste Marie Pascal COMPAORE
Minister finansów i budżetu

PREZYDENT REPUBLIKI BURUNDI,

Thomas MINANI
Minister handlu i przemysłu

PREZYDENT REPUBLIKI KAMERUNU,

Isabelle BASSONG
Ambasador

PREZYDENT REPUBLIKI ZIEŁONEGO PRZYŁADKA,

Victor Manuel BORGES
Minister spraw zagranicznych, współpracy i diaspory
Przewodniczący Rady Ministrów AKP

PREZYDENT REPUBLIKI ŚRODKOWOAFRYKAŃSKIEJ,

Guy ZOUNGERE-SOKAMBI
Ambasador

PREZYDENT ZWIĄZKU KOMORÓW,

Aboudou SOEFO
Minister stanu, minister spraw zagranicznych i współpracy

PREZYDENT DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI KONGA,

Christian KAMBIINGA SELE
Wiceminister współpracy międzynarodowej

PREZYDENT REPUBLIKI KONGA,

Pierre MOUSSA
Minister stanu ds. planowania, rozwoju regionalnego i integracji gospodarczej,
Krajowy urzędnik zatwierdzający

RZĄD WYSP COOKA,

Todd McCLAY
Ambasador

PREZYDENT REPUBLIKI WYBRZEŻA KOŚCI SŁONIOWEJ,

Amadou SOUMAHORO
Minister handlu

PREZYDENT REPUBLIKI DŻIBUTI, Ali Farah ASSOWEH Minister gospodarki, finansów i planowania, odpowiedzialny za prywatyzację	PREZYDENT REPUBLIKI WYSP FIDŻI, Ratu Serenuia T. CAVUJILATI Ambasador
RZĄD WSPÓLNOTY DOMINIKI, George R.E. BULLEN Ambasador	PREZYDENT REPUBLIKI GABOŃSKIEJ, Casimir OYE MBA Minister stanu, minister ds. planowania i programów rozwoju, Krajowy urzędnik zatwierdzający
PREZYDENT REPUBLIKI DOMINIKAŃSKIEJ, Onofre ROJAS Sekretarz stanu, krajowy urzędnik zatwierdzający	PREZYDENT ORAZ SZEF PAŃSTWA REPUBLIKI GAMBII, Yusupha Alieu KAH Ambasador
PREZYDENT PAŃSTWA ERYTREI, Andebrhan WELDEGIORGIS Ambasador	PREZYDENT REPUBLIKI GHANY, Georg Y. GUYAN-BAFFOUR, M.P. Wiceminister finansów i planowania gospodarczego
PREZYDENT FEDERALNEJ DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI ETIOPII, Sufian AHMED Minister finansów i rozwoju gospodarczego	JEI KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA GRENADY, Joan-Marie COUTAIN Ambasador

PREZYDENT REPUBLIKI GWINEI,	SZEF PAŃSTWA JAMAJKA,
El Hadj Thierno Habib DIALLO Minister ds. współpracy	K.D. KNIGHT, QC, MP Minister spraw zagranicznych i handlu
PREZYDENT REPUBLIKI GWINEI BISSAU,	PREZYDENT REPUBLIKI KENII,
Nagib JAHOUAD Chargé d'affaires a.i.	Marx Gad NJUGUNA KAHENDE Ambasador
PREZYDENT REPUBLIKI GWINEI RÓWNIKOWEJ,	PREZYDENT REPUBLIKI KIRIBATI,
Victorino Nka OBIANG MAYE Ambasador	Paul MALIN Kierownik wydziału, Dyrekcja Generalna ds. Rozwoju Komisji Wspólnot Europejskich
PREZYDENT KOOPERACYJNEJ REPUBLIKI GUJANY,	JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL KRÓLESTWA LESOTHO,
Patrick Ignatius GOMES Ambasador	Mpho MALIE Minister handlu i przemysłu, spółdzielczości i marketingu
PREZYDENT REPUBLIKI HAITI,	PREZYDENT REPUBLIKI LIBERII,
Hérard ABRAHAM Minister spraw zagranicznych i spraw religijnych	Youngor Sevelee TELEWODA Ambasador

PREZYDENT REPUBLIKI MADAGASKARU, Sahobisoa Olivier ANDRIANARISON Minister industrializacji, przemysłu i rozwoju sektora prywatnego	PREZYDENT REPUBLIKI MAURITIUSU, Sutiawan GUNESSEE Ambasador
PREZYDENT REPUBLIKI MALAWI, Brian Granthen BOWLER Ambasador	RZĄD SFEDEROWANYCH STANÓW MIKRONEZJI, Paul MALIN Kierownik wydziału, Dyrekcja Generalna ds. Rozwoju Komisji Wspólnot Europejskich
PREZYDENT REPUBLIKI MALI, Mochtar OUANE Minister spraw zagranicznych i współpracy międzynarodowej	PREZYDENT REPUBLIKI MOZAMBIKU, Henrique BANZE Wiceminister spraw zagranicznych i współpracy, krajowy urzędnik zatwierdzający
RZĄD REPUBLIKI WYSP MARSHALLA, Paul MALIN Kierownik wydziału, Dyrekcja Generalna ds. Rozwoju Komisji Wspólnot Europejskich	PREZYDENT REPUBLIKI NAMIBII, Peter Hitjitevi KATAJAVIVI Ambasador
PREZYDENT ISLAMSKIEJ REPUBLIKI MAURETAŃSKIEJ, Sidi OULD DIDI Minister spraw gospodarczych i rozwoju	RZĄD REPUBLIKI NAURU, Dr Karl H. KOCH Konsul honorowy w Belgii

PREZYDENT REPUBLIKI NIGRU, Ali MAHAMAN LAMINE ZEINE Minister spraw gospodarczych i finansowych	PREZYDENT REPUBLIKI RWANDY, Monique NSANZABAGANWA Sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów odpowiedzialna za planowanie
PREZYDENT FEDERALNEJ REPUBLIKI NIGERII, Clarkson NWAKANMA UMELO Ambasador	JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA SAINT KITTS I NEVIS, Timothy HARRIS Minister spraw zagranicznych i handlu międzynarodowego
RZĄD NIUE, Todd McCLAY Ambasador	JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA SAINT LUCII, George R.E. BULLEN Ambasador
RZĄD REPUBLIKI PALAU, Paul MALIN Kierownik wydziału, Dyrekcja Generalna ds. Rozwoju Komisji Wspólnot Europejskich	JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA SAINT VINCENT I GRENADYN, George R.E. BULLEN Ambasador
JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA NIEZALEŻNEGO PAŃSTWA PAPUI-NOWEJ GWINEI, Rabbie NAMALIU KCMG, MP Minister spraw zagranicznych i imigracji	SZEF PAŃSTWA NIEZALEŻNEGO PAŃSTWA SAMOA, Tau'ifi'ifi Uli MEREDITH Ambasador

PREZYDENT DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI WYSP ŚWIĘTEGO TOMASZA I KSIĄŻĘCEJ, Horácio FERNANDES DA FONSECA PURVIS Chargé d'affaires a.i.	PREZYDENT REPUBLIKI POŁUDNIOWEJ AFRYKI, Mosibudi MANGENA Minister nauki i techniki
PREZYDENT REPUBLIKI SENEGALU, Saliou CISSE Ambasador	PREZYDENT REPUBLIKI SUDANU, Ali Yousif AHMED Ambasador
PREZYDENT REPUBLIKI SESZELI, Patrick PILLAY Minister spraw zagranicznych	PREZYDENT REPUBLIKI SURINAMU, Maria E. LEVENS Minister spraw zagranicznych
PREZYDENT REPUBLIKI SIERRA LEONE, Mohamed B. DARAMY Minister rozwoju i planowania gospodarczego	JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL KRÓLESTWA SUAZI, Clifford Sibusiso MAMBA Główny sekretarz w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i Handlu
JEJ KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA WYSP SALOMONA, Fredrick FONO Minister planowania narodowego i koordynacji pomocy	PREZYDENT ZJEDNOCZONEJ REPUBLIKI TANZANII, Festus B. LIMBU, MP Wiceminister finansów

PREZYDENT REPUBLIKI CZADU,

Abderahim Yacoub NDIA YE
Ambasador

RZĄD DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI TIMORU WSCHODNIEGO,

José António AMORIM DIAS
Ambasador,

Szef misji przy Unii Europejskiej

PREZYDENT REPUBLIKI TOGIJSKIEJ,

Gilbert BAWARA

Minister delegowany przy ministrze stanu,

ministrze spraw zagranicznych i integracji afrykańskiej odpowiedzialny za współpracę

JEGO KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓL TONGA TAUFA'AHAU TUPOU IV,

Paul MALIN

Kierownik wydziału, Dyrekcja Generalna ds. Rozwoju Komisji Wspólnot Europejskich

PREZYDENT REPUBLIKI TRYNIDADU I TOBAGO,

Diane SEUKERAN

Minister stanu, Ministerstwo Handlu i Przemysłu

JEI KRÓLEWSKA MOŚĆ KRÓLOWA TUVALU,

Paul MALIN

Kierownik wydziału, Dyrekcja Generalna ds. Rozwoju Komisji Wspólnot Europejskich

PREZYDENT REPUBLIKI UGANDY,

Deo K. RWABITA
Ambasador

RZĄD REPUBLIKI VANUATU,

Sato KILMAN

Wicepremier i minister spraw zagranicznych

PREZYDENT REPUBLIKI ZAMBII,

Felix CHIBOTA MUTATI

Wiceminister finansów i planowania narodowego

RZĄD REPUBLIKI ZIMBABWE,

Gift PUNUNGWE

Ambasador

KTÓRZY, po wymianie swych pełnomocnictw uznanych za należyte i sporządzone we właściwej formie,

UZGODNILI, CO NASTĘPUJE:

ARTYKUŁ

B. PRZEPISY UMOWY Z KOTONU

Zgodnie z procedurą określoną w jej art. 95 ust. 3, w Umowie z Kotonu wprowadza się następujące zmiany:

A. PREAMBUŁA

1. Po motywie ósmym, rozpoczynającym się słowami „UWZGLEDNIAJĄC Konwencję Rady Europy o ochronie praw człowieka ...” dodaje się następujące motywy:

„POTWIERDZAJĄC, że najpoważniejsze przestępstwa mające znaczenie dla społeczności międzynarodowej nie mogą pozostać bezkarne i że ich efektywne ściganie musi zostać zapewnione poprzez podjęcie środków na poziomie krajowym oraz usprawnienie współpracy na poziomie globalnym;

UWZGLEDNIAJĄC fakt, że ustanowienie i skuteczne działanie Międzynarodowego

Trybunału Karnego stanowi ważny krok w rozwoju pokoju i międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości;”

2. Motywy dziesiąty, rozpoczynający się słowami „UWZGLEDNIAJĄC cele i zasady rozwoju ...” otrzymuje brzmienie:

„UWZGLEDNIAJĄC Milenijne Cele Rozwoju, wynikające z Deklaracji Milenijnej przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 2000 r., w szczególności zwalczanie skrajnego ubóstwa i głodu oraz cele i zasady rozwoju uzgodnione na konferencjach Narodów Zjednoczonych, które tworzą jasną wizję i muszą stanowić podwalny współpracy AKP-UE w ramach niniejszej Umowy;”

1. W art. 4 część początkowa otrzymuje brzmienie:

„Państwa AKP określają zasady, strategię oraz modele rozwoju ich systemów gospodarczych i społeczeństw przy zachowaniu pełnej suwerenności. Wraz ze Wspólnotą ustanawiają programy współpracy przewidziane w niniejszej Umowie. Strony uznają jednakże uzupełniającą rolę uczestników partnerstwa o charakterze niepaństwowym oraz zdecentralizowanych władz lokalnych i ich możliwości w zakresie przyczyniania się do procesu rozwoju. W tym celu, tam gdzie sytuacja tego wymaga oraz na warunkach ustanowionych w niniejszej Umowie, uczestnicy partnerstwa o charakterze niepaństwowym oraz zdecentralizowane władze lokalne”;

2. W art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Celem tego dialogu jest wymiana informacji sprzyjających wzajemnemu zrozumieniu oraz ułatwiających ustanowienie uzgodnionych priorytetów i wspólnych porządków, w szczególności przez wykorzystanie powiązań istniejących między różnymi aspektami stosunków między Stronami oraz różnymi dziedzinami współpracy ustanowionej w niniejszej Umowie. Dialog ten ułatwia prowadzenie między Stronami konsultacji na forach międzynarodowych. Cele dialogu obejmują również zapobieganie zaisnialym sytuacjom, w których jedna ze Stron może uznać za konieczne odwołanie się do stosowania procedur konsultacyjnych przewidzianych w artykułach 96 i 97;”;

- b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
- „6. Dialog jest prowadzony w sposób elastyczny. W zależności od potrzeby dialog ma charakter formalny lub nieformalny i jest prowadzony w ramach instytucjonalnych i poza nimi, w tym w ramach grupy AKP i Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego, we właściwej formie oraz na odpowiednim poziomie, w tym na poziomie regionalnym, lokalnym lub krajowym.”;
- c) dodaje się następujący ustęp:
- „6a. W stosownych przypadkach oraz w celu uniknięcia sytuacji, w których jedna ze Stron mogłaby uznać za konieczne zastosowanie procedury konsultacyjnej przewidzianej w artykułe 96, dialog dotyczący elementów zasadniczych powinien być systematyczny i sformalizowany zgodnie z zasadami określonymi w załączniku VII.”.
3. Tytuł art. 9 otrzymuje brzmienie:
- „Elementy zasadnicze dotyczące praw człowieka, zasad demokratycznych oraz państwa prawnego, i element podstawowy dotyczący dobrych rządów”.
4. W art. 11 wprowadza się następujące zmiany:
- a) dodaje się następujący ustęp:
- „3a. Strony zobowiązują się również do współpracy w zakresie zapobiegania działalności najemników zgodnie ze swoimi zobowiązaniami wynikającymi z konwencji i instrumentów międzynarodowych oraz zgodnie ze swoimi odpowiednimi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.”;
- b) dodaje się następujący ustęp:
- „6. W ramach wspierania umacniania pokoju i międzynarodowego wymiaru sprawiedliwości Strony potwierdzają swoją gotowość do:
- wymiany doświadczeń dotyczących przyjęcia zmian w przepisach wymaganych w celu ratyfikacji i wprowadzenia w życie Statutu Rzymskiego Międzynarodowego Trybunału Karnego; oraz
 - walki z przestępczością międzynarodową zgodnie z prawem międzynarodowym, z należytym uwzględnieniem Statutu Rzymskiego.
- Strony podejmą starania mające na celu ratyfikację i wprowadzenie w życie Statutu Rzymskiego i instrumentów pokrewnych.”.

5. Dodaje się następujące artykuły:
- „Artykuł 11a
Walka z terroryzmem
- Strony ponownie kategorycznie potępiają wszelkie akty terroryzmu i zobowiązują się do zwalczania terroryzmu poprzez współpracę międzynarodową, zgodnie z Kartą Narodów Zjednoczonych i prawem międzynarodowym, mającymi zastosowanie konwencjami oraz instrumentami w szczególności poprzez pełne wykonanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa Narodów Zjednoczonych 1373 (2001) i 1456 (2003) oraz innych odpowiednich rezolucji Narodów Zjednoczonych. W tym celu Strony zgadzają się prowadzić:
- wymianę informacji o grupach terrorystycznych i ich siatkach wsparcia; oraz
 - wymianę poglądów na temat środków i metod przeciwdziałania aktom terroryzmu, w tym w dziedzinie techniki i szkoleń oraz doświadczeń z zakresu zapobiegania terroryzmowi.
- Artykuł 11b
Współpraca w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia
1. Strony uznają, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia oraz środków jej przenoszenia, zarówno wśród podmiotów państwowych, jak i niepaństwowych, stanowi jedno z największych niebezpieczeństw dla stabilności międzynarodowej i bezpieczeństwa.
- W związku z powyższym Strony zgadzają się współpracować i przyczyniać się do przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia oraz środków jej przenoszenia poprzez pełne przestrzeganie i wprowadzenie w życie na szczeblu krajowym istniejących zobowiązań wynikających z traktatów i umów międzynarodowych o rozbrojeniu i nierozprzestrzenianiu broni masowego rażenia oraz innych mających zastosowanie zobowiązań międzynarodowych.
- Strony zgadzają się, że niniejsze postanowienie stanowi zasadniczy element niniejszej Umowy.
2. Ponadto Strony zgadzają się współpracować i przyczyniać się do realizacji celu, jakim jest przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia poprzez:
- podjęcie kroków prowadzących odpowiednio do podpisania i ratyfikowania wszystkich pozostałych właściwych instrumentów międzynarodowych lub przystąpienia do nich oraz do ich pełnego wykonania,
 - ustanowienie skutecznego krajowego systemu kontroli wywozu oraz kontrolowanie wywozu i tranzytu towarów mających związek z bronią masowego rażenia, w tym kontrolowanie wykorzystywania technologii podwójnego zastosowania a także ustanowienie skutecznych sankcji w przypadku naruszenia kontroli wywozu.
- Pomoc finansowa i techniczna w dziedzinie współpracy w przeciwdziałaniu rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia finansowana będzie poprzez odrębne instrumenty, inne niż instrumenty przeznaczone na finansowanie współpracy AKP-WE.
3. Strony zgadzają się na ustanowienie regularnego dialogu politycznego, towarzyszącego współpracy w tej dziedzinie i konsolidującego ją.

4. Jeżeli, po przeprowadzeniu wzmocnionego dialogu politycznego, jedna ze Stron, opierając się na informacjach pochodzących w szczególności ze sprawozdań Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA), Organizacji ds. Zakazu Broni Chemicznej (OPCW) lub innych właściwych instytucji wielostronnych, uznaje, że Strona przeciwna nie wypełnia zobowiązań wynikających z ustępu 1, wówczas, z wyjątkiem nagłych przypadków, przedstawia tej Stronie oraz Radom Ministrów AKP i UE, odpowiednio informacje niezbędne do dokładnego zbadania sytuacji w celu znalezienia rozwiązania zadowalającego Stronę. W tym celu zaprasza Stronę przeciwną do podjęcia konsultacji, które koncentrują się na podjętych środkach lub na środkach, które dana Strona powinna podjąć w celu zaradzenia tej sytuacji.
5. Konsultacje są prowadzone na szczeblu i w formie, które uznaje się za najwłaściwsze dla znalezienia rozwiązania.
6. W przypadku gdy konsultacje nie doprowadzą do rozwiązania zadowalającego obie Strony, jeżeli odmówiono udziału w konsultacjach lub w nagłych przypadkach, mogą zostać przyjęte odpowiednie środki. Środki te zostają odwołane z chwilą ustania przyczyny ich przyjęcia.”.
7. W art. 25 ust. 1 lit. d) otrzymuje brzmienie:
- „d) wspieranie walki z:
- HIV/AIDS, przy zapewnieniu ochrony zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw kobiet;
 - innymi chorobami mającymi związek z ubóstwem, w szczególności z malarią i gruźlicą.”.
8. W art. 26 wprowadza się następujące zmiany:
- a) lit. c) i d) otrzymują brzmienie:
 - „c) pomaganie instytucjom wywodzącym się ze społeczności lokalnych w zapewnieniu dzieciom możliwości rozwijania ich potencjału fizycznego, psychologicznego, społecznego i gospodarczego; oraz
 - d) reintegrację w społeczeństwie dzieci będących ofiarami sytuacji kryzysowych poprzez programy resocjalizacyjne; oraz”;
 - b) dodaje się następującą literę:
 - „e) promowanie aktywnego uczestnictwa młodych obywateli w życiu publicznym oraz wspieranie wymiany studentów i współdziałania między organizacjami młodzieżowymi AKP i UE.”.

9. W art. 28 część początkowa otrzymuje brzmienie:
- „Współpraca służy skutecznej pomocy w osiąganiu celów i priorytetów, które wyznaczyły sobie państwa AKP w zakresie współpracy i integracji regionalnej i lokalnej, w tym współpracy pomiędzy regionami i pomiędzy państwami AKP. Współpraca regionalna może również obejmować kraje rozwijające się nienależące do AKP, a także kraje i terytoria zamorskie (KTZ) oraz regiony peryferyjne. W tym kontekście wsparcie współpracy ma na celu:”.
10. Art. 29 lit. a) pkt i) otrzymuje brzmienie:
- „i) instytucji i organizacji integracji regionalnej powołanych przez państwa AKP oraz z udziałem państw AKP, które wspierają współpracę i integrację regionalną; oraz”.
11. Art. 30 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Strony w ramach współpracy wspierają również plany i inicjatywy współpracy między państwami AKP i wewnątrz państw AKP, w tym plany i inicjatywy z udziałem krajów rozwijających się nienależących do AKP.”.
12. W art. 43 ust. 4 dodaje się następujące tiret:
- ” – rozwój oraz zachęcanie do korzystania z treści lokalnych dla potrzeb technologii informacyjnych i komunikacyjnych.”.
13. Art. 58 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 58
Uprawnienia do finansowania
1. Do wsparcia finansowego udzielonego na mocy niniejszej Umowy uprawnione są wymienione jednostki i organy:
- państwa AKP;
 - organy regionalne i międzypaństwowe, do których należy jedno lub więcej państw AKP, w tym organy z udziałem państw nie będących członkami AKP, i które zostały upoważnione przez te państwa AKP; oraz
 - wspólne organy ustanowione przez państwa AKP i Wspólnotę w celu osiągnięcia niektórych szczególnych celów.
2. Z zastrzeżeniem uzyskania zgody zainteresowanego państwa lub państw AKP, do wsparcia finansowego uprawnione są również podmioty wymienione poniżej:
- państwowe lub półpaństwowe agencje krajowe lub regionalne oraz departamenty państw AKP, w tym parlamenty, w szczególności, ich instytucje finansowe i banki rozwoju;
 - przedsiębiorstwa, spółki i inne organizacje prywatne oraz prywatne podmioty gospodarcze z państw AKP;
 - przedsiębiorstwa Państwa Członkowskiego Wspólnoty w celu umożliwienia im, przy wniesieniu przez nich własnego wkładu, realizację projektów produkcyjnych na terytorium państwa AKP;

- d) pośrednicy finansowi AKP lub Wspólnoty zapewniający, promujący i finansujący inwestycje prywatne w państwach AKP; oraz
- e) zdecentralizowane władze lokalne państw AKP i Wspólnoty; oraz
- f) kraje rozwijające się nienależące do grupy AKP, jeżeli uczestniczą we wspólnych inicjatywach lub organizacjach regionalnych z udziałem państw AKP.
3. Podmioty niepaństwowe o charakterze lokalnym z państw AKP i Wspólnoty uprawnione są do wsparcia finansowego przewidzianego w niniejszej Umowie, zgodnie z zasadami uzgodnionymi w krajowych i regionalnych programach orientacyjnych.”.
14. Art. 68 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:
- „2. Celem wsparcia w przypadkach przejściowych wahań przychodów z wywozu jest zabezpieczenie reform i polityk społeczno-gospodarczych, które mogłyby ucierpieć wskutek spadku zysku oraz zaradzenie ujemnym skutkom braku stabilności w przychodach z wywozu, w szczególności w rolnictwie i górnictwie.
3. Przy przydzielaniu środków w roku ich stosowania uwzględnia się skrajną zależność systemów gospodarczych państw AKP od wywozu, w szczególności w rolnictwie i górnictwie. W tym kontekście najmniej rozwinięte, śródlądowe i wyspiarskie państwa AKP oraz państwa AKP, które znajdują się w sytuacji pokonfliktowej lub po katastrofie naturalnej są traktowane w sposób bardziej uprzywilejowany.”.
15. Art. 89 ust.1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Prowadzone będą określone działania mające na celu wspieranie wyspiarskich państw AKP w ich dążeniach do przezwyciężenia ich narastających problemów wywołanych nowymi, poważnymi wyzwaniami gospodarczymi, społecznymi i ekologicznymi. Działania te będą miały na celu wspieranie realizacji priorytetów małych, wyspiarskich krajów rozwijających się w zakresie zrównoważonego rozwoju, jednocześnie promując zharmonizowane podejście do wzrostu gospodarczego i rozwoju ludzkiego.”.
16. W art. 96 wprowadza się następujące zmiany:
- a) dodaje się następujący ustęp:
- „1a. Obie Strony zgadzają się wyczerpać, z wyjątkiem nagłych przypadków, wszystkie możliwości dialogu zgodnie z artykułem 8 przed rozpoczęciem konsultacji, o których mowa w ustępie 2 litera a) niniejszego artykułu.”;
- b) w ust. 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:
- „a) Jeśli mimo prowadzonego dialogu politycznego na temat zasadniczych elementów, zgodnie z artykułem 8 i ustępem 1a niniejszego artykułu, Strona uznaje, że Strona przeciwna nie wypełnia zobowiązań dotyczących poszanowania praw człowieka, zasad demokratycznych i państwa prawnego określonych w artykule 9 ustęp 2, z wyjątkiem nagłych przypadków, przedstawia Stronie przeciwną oraz Radzie Ministrów właściwe informacje niezbędne do dokładnego zbadania sytuacji w celu znalezienia rozwiązania zadowalającego Strony. W tym celu zaprasza Stronę przeciwną do podjęcia konsultacji, które koncentrują się na przyjętych środkach lub środkach, które Strona zainteresowana powinna podjąć w celu zaradzenia sytuacji zgodnie z załącznikiem VII.

Konsultacje są prowadzone na szczeblu i w formie, które uznaje się za najbardziej właściwe dla znalezienia rozwiązania.

Konsultacje rozpoczynają się nie później niż 30 dni po zaproszeniu do udziału w nich i trwają przez okres wspólnie ustalony, w zależności od charakteru i powagi naruszenia. W żadnym przypadku dialog w ramach procedury konsultacyjnej nie powinien trwać dłużej niż 120 dni.

Jeśli konsultacje nie doprowadzą do rozwiązania zadowalającego obie Strony, jeśli odmówiono udziału w konsultacjach lub w nagłych przypadkach, mogą zostać przyjęte odpowiednie środki. Środki te są odwoływane z chwilą ustania przyczyny ich przyjęcia.”.

17. Art. 97 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W takich przypadkach każda Strona może zaprosić Stronę przeciwną do udziału w konsultacjach. Konsultacje takie rozpoczynają się nie później niż 30 dni od zaproszenia, a dialog w ramach procedury konsultacyjnej nie trwa dłużej niż 120 dni.”.

18. Art. 100 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 100
Status tekstów

Protokoły i załączniki do niniejszej Umowy stanowią jej integralną część. Załączniki Ia, II, III, IV i VI mogą zostać poddane weryfikacji, przeglądowni lub zostać zmienione przez Radę Ministrów w oparciu o zalecenie Komitetu do spraw Współpracy Finansowej na Rzecz Rozwoju AKP-WE.

Niniejsza Umowa, sporządzona w dwóch egzemplarzach w języku angielskim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, lotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim przy czym wszystkie teksty są równie autentyczne, zostaje złożona w archiwach Sekretariatu Generalnego Rady Unii Europejskiej oraz w sekretariacie generalnym państw AKP, które przekazują jej uwierzytelniony odpis rządowi każdego z Państw Sygnatariuszy.”.

C. ZAŁĄCZNIKI

1. W załączniku I dodaje się następujący punkt:

„9. W drodze odstępstwa od artykułu 58 niniejszej Umowy kwota 90 milionów EUR zostaje przeniesiona do funduszu wewnętrznego AKP w ramach 9 EFR. Kwota ta może zostać przeznaczona na finansowanie decentralizacji w okresie 2006-2007 r. i jest zarządzana bezpośrednio przez Komisję.”

2. Dodaje się następujący załącznik:

„ZAŁĄCZNIK Ia

Wieloletnie ramy finansowe współpracy na podstawie niniejszej Umowy

1. Dla celów określonych w niniejszej umowie i w okresie od dnia 1 marca 2005 r. wieloletnie ramy finansowe współpracy obejmują zobowiązania od dnia 1 stycznia 2008 r. na okres pięciu lub sześciu lat.

2. W tym nowym okresie Unia Europejska utrzymuje swoje wydatki na pomoc dla państw AKP co najmniej na poziomie równym poziomowi 9. EFR, bez uwzględnienia przesiesionych kwot; kwota ta jest powiększana, w oparciu o oszacowanie Wspólnoty, o skutki inflacji, wzrostu w Unii Europejskiej oraz rozszerzenia o 10 nowych Państw Członkowskich w 2004 r.
3. O wszelkich niezbędnych zmianach w wieloletnich ramach finansowych lub odpowiednich częściach niniejszej Umowy decyduje Rada Ministrów w drodze odstępstwa od artykułu 95 niniejszej Umowy.”
3. W załączniku II wprowadza się następujące zmiany:
- a) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:
- i) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
- „7. Kredytów zwyczajnych można udzielać na zasadach i warunkach koncesyjnych w następujących przypadkach:
- a) przy projektach infrastrukturalnych w najmniej rozwiniętych krajach lub w krajach znajdujących się w sytuacji pokonfliktowej oraz po klęskach żywiołowych – innych niż wymienione w literze aa) - które stanowią warunki wstępne rozwoju sektora prywatnego. W takich przypadkach stopa procentowa kredytu zostanie obniżona o 3%;
- aa) przy projektach infrastrukturalnych podmiotów publicznych zarządzanych zgodnie z zasadami rynkowymi, które stanowią warunki wstępne rozwoju sektora prywatnego w krajach objętych restrykcyjnymi warunkami udzielania pożyczek zgodnie z inicjatywą redukcji zadłużenia poważnie zadłużonych krajów ubogich (HIPC) lub w ramach innych programów redukcji zadłużenia, ustalonych na szczeblu międzynarodowym. W takich przypadkach bank podejmuje starania w kierunku zmniejszenia średniego kosztu finansowania poprzez odpowiednie współfinansowanie z pozostałymi kredytodawcami. Jeżeli zostanie to uznane za niemożliwe, stopa oprocentowania kredytu może zostać zredukowana o taką kwotę, jaka jest niezbędna do zachowania zgodności z poziomem wynikającym z inicjatywy HIPC lub z nowych programów redukcji zadłużenia, ustalonych na szczeblu międzynarodowym;
- b) przy projektach obejmujących działania restrukturyzacyjne realizowane w ramach prywatyzacji lub projektach przynoszących konkretne i łatwo dostrzegalne korzyści społeczne lub środowiskowe. W takich przypadkach kredyty można rozszerzyć o dopłatę do oprocentowania, której kwota i forma są ustalone w odniesieniu do szczególnego charakteru projektu. Jednakże dopłata do oprocentowania nie będzie wyższa niż 3%.
- Ostateczna stopa procentowa kredytów objętych przepisami litery a) lub b) nie może być jednakże w żadnym przypadku niższa niż 50% stopy referencyjnej.”;
- ii) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
- „9. Dopłaty do oprocentowania mogą być kapitalizowane lub wykorzystywane w formie dotacji. Do 10% budżetu na dopłaty do oprocentowania może zostać wykorzystane w celu wsparcia pomocy technicznej związanej z projektami w krajach AKP.”;

- b) W art. 3 wprowadza się następujące zmiany:
- i) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Instrument inwestycyjny funkcjonuje we wszystkich sektorach gospodarki oraz wspiera inwestycje przedsiębiorstw prywatnych i podmiotów sektora państwowego prowadzących działalność gospodarczą, w tym inwestycje w przynoszącą dochody infrastrukturę ekonomiczną i technologiczną o znaczeniu zasadniczym dla sektora prywatnego. Instrument inwestycyjny:
- a) jest zarządzany jako fundusz odnawialny i zabezpieczony finansowo. Operacje z instrumentu są realizowane na zasadach i warunkach rynkowych i nie powodują zakłóceń na rynkach lokalnych, ani przemieszczania prywatnych środków finansowych;
- b) wspiera sektor finansowy AKP oraz powoduje uwalnianie i mobilizowanie długoterminowych środków lokalnych oraz zachęca prywatnych inwestorów i kredytodawców zagranicznych do brania udziału w projektach realizowanych w państwach AKP;
- c) ponosi część ryzyka związanego z projektami, które finansuje. Stabilność finansowa instrumentu inwestycyjnego jest gwarantowana poprzez skład portfela jako całości, a nie przez poszczególne interwencje; oraz
- d) dąży do przekazywania funduszy przez krajowe i regionalne instytucje AKP oraz programy promujące rozwój małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).”;
- ii) dodaje się następujący ustęp:
- „1.a. Bank otrzymuje wynagrodzenie za koszty poniesione w związku z zarządzaniem instrumentem inwestycyjnym. W ciągu dwóch pierwszych lat po wejściu w życie drugiego protokołu finansowego wynagrodzenie to wynosi w skali roku do 2% kwoty początkowego funduszu instrumentu inwestycyjnego. W okresie późniejszym wynagrodzenie banku obejmuje stały składnik 0,5% kwoty początkowego funduszu w skali roku oraz zmienny składnik w wysokości, w skali roku, do 1,5% portfela instrumentu inwestycyjnego zainwestowanego w projekty w krajach AKP. Wynagrodzenie jest finansowane z instrumentu inwestycyjnego.”;
- c) art. 5 lit. b) otrzymuje brzmienie:
- „b) w przypadku pożyczek zwyczajnych oraz finansowania kapitału ryzyka małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), zgodnie z zasadą ogólną, ryzyko walutowe ponoszą wspólnie z jednej strony Wspólnota, z drugiej zaś inne zaangażowane Strony. Na ogół wszystkie zaangażowane Strony powinny ponosić równie ryzyko walutowe; oraz”;

- d) dodaje się następujące artykuły:
- „Artykuł 6a
- Roczne sprawozdanie dotyczące instrumentu inwestycyjnego
- Przedstawiciele Państw Członkowskich UE odpowiedzialni za instrument inwestycyjny, przedstawiciele państw AKP oraz Europejski Bank Inwestycyjny, Komisja Europejska, Sekretariat Rady UE oraz Sekretariat AKP spotykają się corocznie w celu omówienia działań, wyników oraz zagadnień politycznych związanych z instrumentem inwestycyjnym.
- Artykuł 6b
- Przeгляд wyników instrumentu inwestycyjnego
- Ogólne wyniki instrumentu inwestycyjnego podlegają wspólnemu przeglądowi w połowie i na koniec okresu objętego protokołem finansowym. Przegląd taki może obejmować zalecenia dotyczące usprawnienia wykonania instrumentu.”
4. W załączniku IV wprowadza się następujące zmiany:
- a) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:
- i) w ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:
- „a) potrzeby są oceniane na podstawie kryteriów dotyczących dochodu na mieszkańca, liczby ludności, wskaźników socjalnych oraz poziomu zadłużenia, strat przychodów z wywozu i zależności od przychodów z wywozu, w szczególności z sektorów rolnictwa i górnictwa. Najmniej rozwiniętym państwom AKP przyznaje się szczególne traktowanie, w należytym stopniu uwzględnia się szczególnie trudną sytuację państw śródziemnomorskich i wyspiarskich. Ponadto uwzględnia się trudności państw znajdujących się w sytuacjach pokonfliktowych i sytuacjach katastrof naturalnych;”;
- ii) dodaje się następujący ustęp:
- „5. Bez uszczerbku dla przepisów art. 5 ust. 7 dotyczących przeglądów. Wspólnota może zwiększyć przydział dla danego państwa, przy uwzględnieniu szczególnych potrzeb lub wyjątkowych wyników.”;

- b) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:
- i) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Po otrzymaniu informacji określonych powyżej każde państwo AKP sporządza i przedkłada Wspólnocie wstępny program orientacyjny opracowany w oparciu o cele i priorytety rozwoju tego państwa wyrażone w SWK oraz zgodny z nimi. Wstępny projekt orientacyjny obejmuje:
- a) główny sektor, sektory lub dziedziny, na których powinno koncentrować się wsparcie;
 - b) najważniejsze środki i działania służące osiągnięciu celów w głównym sektorze lub sektorach i dziedzinach;
 - c) środki zarezerwowane na programy i projekty poza głównym sektorem lub sektorami lub szczegółowe projekty takich działań, a także wskazanie środków przeznaczonych na każdy z tych elementów;
 - d) wskazanie rodzaju uczestników o charakterze niepaństwowym uprawnionych do finansowania zgodnie z kryteriami ustalonymi przez Radę Ministrów, środków przydzielonych uczestnikom o charakterze niepaństwowym i rodzaju wspieranej działalności, które powinny mieć charakter niezarobkowy;
- e) propozycje dotyczące programów i projektów regionalnych;
- f) rezerwę na ubezpieczenie od możliwych roszczeń oraz na pokrycie wzrostu kosztów i nieprzewidzianych wydatków.”;
- ii) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Wstępny program orientacyjny stanowi przedmiot wymiany poglądów między zainteresowanym państwem AKP a Wspólnotą. Program orientacyjny jest przyjmowany na mocy wspólnego porozumienia przez Komisję, w imieniu Wspólnoty i zainteresowanego państwa AKP. Z chwilą przyjęcia jest wiążący zarówno dla Wspólnoty jak i tego państwa. Program orientacyjny jest załączony do SWK i obejmuje ponadto:
- a) szczególne i jasno określone działania, w szczególności te, które mogą zostać zrealizowane przed kolejną oceną;
 - b) harmonogram realizacji i oceny programu orientacyjnego, w tym zobowiązań i wypłaty środków;
 - c) parametry i kryteria oceny.”;

- iii) dodaje się następujący ustęp:
- „5. W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej w państwie AKP w wyniku wojny, innego konfliktu lub też nadzwyczajnych okoliczności o podobnym skutku, które nie pozwalają krajowemu urzędnikowi zatwierdzającemu na wykonywanie swoich obowiązków, Komisja może samodzielnie wykorzystywać środki przydzielone danemu Państwu i zarządzać nimi, zgodnie z art. 3 na rzecz wspierania szczególnych celów. Te szczególne cele mogą dotyczyć polityki na rzecz budowania pokoju, zarządzania konfliktami i rozwiązywania ich, wsparcia w sytuacjach pokonfliktowych, w tym tworzenia instytucji i działalności w zakresie rozwoju ekonomicznego i społecznego, przy szczególnym uwzględnieniu potrzeb ludności najbardziej poszkodowanej. Gdy organy właściwe w sprawach zarządzaniu współpracą odzyskają zdolność działania, Komisja i zainteresowane państwo AKP przywracają stosowanie normalnych procedur wykonywania i zarządzania.”;
- c) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:
- i) wyrazy „przewodniczący delegacji” zastępuje się w całym tym artykule wyrazem „Komisja” w odpowiednim przypadku;
- ii) w ust. 4 lit. b) otrzymuje brzmienie:
- „b) programów i projektów spoza głównego sektora lub sektorów.”;
- iii) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
- „7. Po zakończeniu ocen w połowie okresu i ocen końcowych Komisja w imieniu Wspólnoty może zdecydować o zmianie przydziału środków w świetle bieżących potrzeb i wyników danego państwa AKP.”;
- d) art. 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Współpraca regionalna obejmuje działania, które dotyczą i są korzystne dla:
- a) dwóch lub wielu, albo wszystkich państw AKP, a także krajów rozwijających się spoza AKP, które uczestniczą w tych działaniach, lub
- b) organu regionalnego, którego członkami są przynajmniej dwa państwa AKP, również gdy jego członkami są państwa spoza AKP.”;

- e) art. 9 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 9
Przydział środków
1. Na początku okresu objętego Protokołem finansowym, Wspólnota określa dla każdego regionu środki, z których może on skorzystać w okresie pięcioletnim.
Orientacyjny przydział środków opiera się na szacowanych potrzebach i postępie oraz szansach w procesie współpracy i integracji regionalnej. Aby osiągnąć właściwą skalę oraz zwiększyć skuteczność, fundusze regionalne i krajowe mogą być łączone w zakresie finansowania działań regionalnych o zróżnicowanym składniku krajowym.
2. Bez uszczerbku dla przepisów art. 11 dotyczących oceny, Wspólnota może zwiększyć przydział dla danego państwa przy uwzględnieniu nowych potrzeb lub wyjątkowych wyników.”;
- f) art. 10 ust. 1 lit. c) otrzymuje brzmienie:
- „c) programy i projekty umożliwiające osiągnięcie tych celów na tyle, na ile zostały one jasno określone, a także określenie środków przeznaczanych dla każdego z tych elementów i harmonogram ich realizacji.”;
- g) art. 12 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 12
Współpraca między państwami AKP
1. Na początku okresu objętego Protokołem finansowym Wspólnota przyznaje Radzie Ministrów AKP część funduszy przeznaczonych na współpracę regionalną, które należy zarezerwować na działania obejmujące kilka państw AKP lub wszystkie te państwa. Działania takie mogą wykraczać poza koncepcję położenia geograficznego.
2. Przy uwzględnieniu nowych potrzeb związanych z poprawą wpływu działań w ramach współpracy między państwami AKP, Wspólnota może zwiększyć przydział na współpracę między państwami AKP.”;
- h) art. 13 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 13
Wnioski o finansowanie
1. Wnioski o finansowanie programów regionalnych są przedkładane przez:
- a) upoważniony organ lub upoważnioną organizację regionalną; lub
- b) upoważniony organ, organizację subregionalną lub państwo AKP leżące w danym regionie na etapie programowania, pod warunkiem że działanie zostało przewidziane w RPO.

2. Wnioski dotyczące programów współpracy między państwami AKP są przedkładane przez:
- a) przynajmniej trzy upoważnione organy lub organizacje regionalne, działające w różnych regionach geograficznych lub co najmniej dwa państwa AKP z każdego z tych trzech regionów; lub
 - b) Radę Ministrów AKP lub Komitet Ambasadorów AKP; lub
 - c) organizacje międzynarodowe, takie jak Unia Afrykańska, realizujące działania przyczyniające się do osiągania celów współpracy i integracji regionalnej pod warunkiem ich uprzedniego zatwierdzenia przez Komitetu Ambasadorów AKP.”;
- i) art. 14 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 14
Procedury realizacji
1. [skreślony]
 2. [skreślony]
 3. Przy uwzględnieniu celów i nieodłącznych cech współpracy regionalnej, w tym współpracy między państwami AKP, działania podejmowane w tej dziedzinie są regulowane, w odpowiednich przypadkach, procedurami ustalonymi do celów współpracy finansowej na rzecz rozwoju.
4. Z zastrzeżeniem przepisów ustępów 3 i 4, w odniesieniu do wszelkich programów i projektów regionalnych finansowanych ze środków Funduszu:
- a) zawierane jest pomiędzy Komisją a jednym z organów określonych w artykule 13 porozumienie finansowe zgodnie z artykułem 17; w takich przypadkach zainteresowany organ wyznacza regionalnego urzędnika zatwierdzającego, którego zadania odpowiadają odpowiednio zadaniom krajowego urzędnika zatwierdzającego;
 - b) albo pomiędzy Komisją a jednym z organów określonych w artykule 13 zawierana jest umowa w sprawie dotacji, o której mowa w art. 19a, w zależności od charakteru działania oraz jeśli odpowiedzialny za realizację programu lub projektu jest zainteresowany organ, inny niż państwo AKP.
5. Programy i projekty finansowane ze środków Funduszu, w odniesieniu do których zostały przedstawione wnioski o finansowanie przez organizacje międzynarodowe, zgodnie z art. 13 ust. 2 lit. c), wymagają sporządzenia umowy w sprawie dotacji.
6. Programy i projekty finansowane ze środków Funduszu, w odniesieniu do których wnioski o finansowanie zostały przedstawione przez Radę Ministrów AKP lub Komitet Ambasadorów AKP są realizowane przez Sekretariat AKP - tym przypadku porozumienie finansowe jest zawierane między Komisją a Sekretariatem, zgodnie z art. 17 - lub przez Komisję, w zależności od charakteru środka.”;

- j) tytuł rozdziału 3 otrzymuje brzmienie:
 „OCENA I FINANSOWANIE”;
- k) art. 15 otrzymuje brzmienie:
 „Artykuł 15
 Definiowanie, przygotowanie i ocena programów oraz projektów
1. Programy i projekty przedstawione przez dane państwo AKP podlegają wspólnej ocenie. Komitet do spraw Współpracy Finansowej na Rzecz Rozwoju AKP-WE opracowuje ogólne wytyczne i kryteria oceny programów i projektów. Te programy i projekty z zasady są wieloletnie i mogą składać się z zespołów działań o ograniczonej skali, dotyczących szczególnej dziedziny.
2. Dokumentacja programów lub projektów przygotowana i przedłożona do finansowania musi zawierać wszystkie informacje niezbędne do przeprowadzenia oceny programów lub projektów, albo, jeśli nie określono w pełni takich programów i projektów, dokumentacja musi dostarczać ogólny opis niezbędny do przeprowadzenia ich oceny.
3. Ocena programów i projektów uwzględnia w należytym stopniu wymogi dotyczące krajowych zasobów ludzkich oraz zapewnia strategię sprzyjającą rozwojowi takich zasobów. Bierze również pod uwagę szczególne właściwości i trudności każdego państwa AKP.
4. Programy i projekty, które mają być realizowane przez uczestników państwowych, uprawnionych zgodnie z niniejszym porozumieniem, mogą być przedmiotem oceny dokonywanej wyłącznie przez Komisję i stanowić podstawę zawarcia umowy o dotację między Komisją a uczestnikami niepaństwowymi, zgodnie z art. 19a. Ocena jest zgodna z art. 41 lit. d) dotyczącym rodzajów podmiotów, ich uprawnień i rodzaju wspieranej działalności. Komisja za pośrednictwem przewodniczącego delegacji powiadamia krajowego urzędnika zatwierdzającego o w ten sposób przyznanych dotacjach.”;
- l) art. 16 otrzymuje brzmienie:
 „Artykuł 16
 Propozycja finansowania i decyzja o finansowaniu
1. Wnioski wyływające z oceny są podsumowywane w ostatecznej wersji propozycji finansowania sporządzonej przez Komisję, w ścisłej współpracy z zainteresowanym państwem AKP.
2. [skreślony]
3. [skreślony]
4. Komisja w imieniu Wspólnoty przekazuje swoją decyzję o finansowaniu zainteresowanemu państwu AKP w terminie 90 dni od dnia sporządzenia ostatecznej wersji propozycji finansowania.

5. W przypadku gdy Komisja w imieniu Wspólnoty nie przyjmie propozycji finansowania, zainteresowane państwo AKP jest są niezwłocznie informowane o powodach takiej decyzji. W takim przypadku w terminie 60 dni od przekazania decyzji przedstawiciele państwa AKP mogą wnioskować o:
- przekazanie sprawy Komitetowi do spraw Współpracy Finansowej na Rzecz Rozwoju AKP-WE powołanemu na mocy niniejszej Umowy; lub
 - złożenie wyjaśnień przed przedstawicielami Wspólnoty.
6. Po złożeniu stosownych wyjaśnień ostateczną decyzję o przyjęciu lub odrzuceniu propozycji finansowania podejmuje w imieniu Wspólnoty Komisja. Przed podjęciem decyzji zainteresowane państwo AKP może przekazać Komisji wszelkie dane niezbędne do uzupełnienia informacji, którymi ona dysponuje.”;
- m) art. 17 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 17
Porozumienie finansowe
1. Z wyjątkiem przypadków, w których niniejsza Umowa stanowi inaczej, w przypadku każdego programu lub projektu finansowanego z Funduszu, między Komisją a zainteresowanym państwem AKP zawierane jest porozumienie finansowe.
2. Porozumienie finansowe jest zawierane między Komisją a zainteresowanym państwem AKP w terminie 60 dni od wydania decyzji Komisji w imieniu Wspólnoty. Porozumienie finansowe:
- określa w szczególności szczegóły dotyczące wkładu finansowego Wspólnoty, ustalenia i warunki finansowania, ogólne i szczególne postanowienia dotyczące danego programu lub projektu; oraz
 - zawiera odpowiednie postanowienia dotyczące środków na pokrycie wzrostu kosztów i nadzwyczajnych wydatków.
3. Wszelkie niewykorzystane salda po zamknięciu rachunków programów i projektów są przyznawane zainteresowanemu państwu lub państwom AKP.”;
- n) art. 18 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 18
Przekroczenia kosztów
1. Jeśli okaże się, że może nastąpić przekroczenie dostępnych na podstawie porozumienia finansowego środków, krajowy urzędnik zatwierdzający powiadamia o tym Komisję i zwraca się do niej o wyrażenie uprzedniej zgody na zastosowanie środków, które krajowy urzędnik zatwierdzający zamierza podjąć w celu pokrycia wykraczających poza dostępne finansowanie kosztów, polegających na zmniejszeniu skali programu lub projektu albo na skorzystaniu ze środków krajowych lub innych środków niepochodzących ze Wspólnoty.

- o) Jeśli niemożliwe jest ograniczenie skali programu lub projektu albo pokrycie wykraczających poza dostępne finansowanie kosztów z innych środków, Komisja w imieniu Wspólnoty, na uzasadniony wniosek krajowego urzędnika zatwierdzającego, może podjąć decyzję o finansowaniu dodatkowym z krajowego programu orientacyjnego.”;
- o) art. 19 otrzymuje następujące brzmienie:
- „Artykuł 19
Finansowanie wsteczne
1. Aby zapewnić wczesne rozpoczęcie projektu, uniknąć przerw w realizacji kolejnych projektów i zapobiec opóźnieniom, po zakończeniu oceny projektu, a przed podjęciem decyzji o finansowaniu, państwa AKP mogą wstępnie sfinansować działania związane z uruchomieniem programów, prace wstępne i sezonowe, zamówienia na sprzęt o długim okresie dostawy, a także niektóre działania w toku. Wydatki takie muszą być zgodne z procedurami przewidzianymi w Umowie.
2. Wszelkiego rodzaju wydatki, o których mowa w ustępie 1 jest zaznaczone w propozycji finansowania i nie przesądza o decyzji o finansowaniu wydawanej przez Komisję w imieniu Wspólnoty.
3. Wydatki poniesione przez państwo AKP zgodnie z niniejszym artykułem, z chwilą podpisania porozumienia finansowego oraz w ramach programu lub projektu, są finansowane wstecznie.”;
- p) tytuł rozdziału 4 otrzymuje brzmienie:
- „REALIZACJA”;
- q) dodaje się następujące artykuły:
- „Artykuł 19a
Środki realizacji
1. W przypadkach gdy za wykonanie finansowe odpowiedzialna jest Komisja, programy i projekty finansowane z zasobów Funduszu są zasadniczo realizowane przy zastosowaniu następujących środków:
- a) udzielenie zamówień publicznych;
- b) przyznawanie dotacji;
- c) wykonanie poprzez bezpośrednią robociznę;
- d) wypłaty bezpośrednie w charakterze wsparcia budżetowego, wsparcia dla programów sektorowych, wsparcia w redukcji zadłużenia, a także pomocy w przypadku krótkotrwałych fluktuacji przychodów z wywozu.
2. W kontekście niniejszego załącznik zamówienia są umowami odpłatnymi, zawieranymi na piśmie w celu uzyskania, w zamian za określoną cenę, dostawy rzeczy ruchomych, wykonania robót lub świadczenia usług.

3. Dotacje w znaczeniu niniejszego załącznika są bezpośrednimi wpłatami pieniężnymi, mającymi charakter darowizny na sfinansowanie:
- działania mającego wspierać realizację jednego z celów niniejszej Umowy, programu lub projektu przyjętego zgodnie z jej przepisami; albo
 - funkcjonowania organu działającego na rzecz realizacji takiego celu.

Dotacje są przedmiotem umowy zawieranej w formie pisemnej.

Artykuł 19b

Przetargi z klauzulą zawieszającą

W celu zagwarantowania szybkiego rozpoczęcia realizacji projektów, państwa AKP, w nalezycie uzasadnionych przypadkach i w porozumieniu z Komisją, po zakończeniu oceny projektu, ale przed podjęciem decyzji o finansowaniu, mogą ogłosić przetarg dotyczący wszystkich rodzajów zamówień, z klauzulą zawieszającą. Postanowienie to należy zawrzeć w propozycji finansowania.”;

- r) art. 20 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 20
Uprawnienie do uczestnictwa
- Z wyjątkiem przypadków, w których zgodnie z art. 22 przysługuje prawo odstąpienia oraz bez uszczerbku dla przepisów art. 26:
- uczestnictwo w procedurach przetargowych i w procedurach przyznawania dotacji finansowanych z zasobów Funduszu jest otwarte dla wszelkich osób fizycznych i prawnych z państw AKP i Państw Członkowskich Wspólnoty;
 - dostawy lub materiały nabywane w ramach umowy finansowanej ze środków Funduszu powinny pochodzić z państwa uprawnionego do udziału zgodnie z punktem 1). W tym kontekście pojęcie „produkty pochodzące” jest określone zgodnie ze stosownymi umowami międzynarodowymi, a dostawy pochodzące ze Wspólnoty obejmują dostawy pochodzące z krajów, terytoriów i departamentów zamorskich;
 - uczestnictwo w procedurach przetargowych i w procedurach przyznawania dotacji finansowanych z zasobów Funduszu jest otwarte dla organizacji międzynarodowych;
 - jeżeli finansowanie dotyczy operacji realizowanej przez organizację międzynarodową, uczestnictwo w procedurach przetargowych i w procedurach przyznawania dotacji jest otwarte dla wszelkich osób fizycznych i prawnych, które są uprawnione do uczestnictwa zgodnie z punktem 1), a także dla wszelkich osób fizycznych i prawnych, które są uprawnione na mocy regulaminu danej organizacji, przy czym należy zapewnić równorzędne traktowanie wszystkich darczyńców. Takie same zasady mają zastosowanie do dostaw i do materiałów;

- 5) jeżeli finansowanie dotyczy operacji realizowanej w ramach inicjatywy regionalnej, uczestnictwo w procedurach przetargowych i w procedurach przyznawania dotacji jest otwarte dla wszelkich osób fizycznych i prawnych, które są uprawnione do uczestnictwa zgodnie z punktem 1), a także dla wszelkich osób fizycznych i prawnych państwa uczestniczącego w danej inicjatywie. Takie same zasady mają zastosowanie do dostaw i do materiałów;
- 6) jeżeli finansowanie dotyczy operacji współfinansowanej wraz z państwem trzecim, uczestnictwo w procedurach przetargowych i w procedurach przyznawania dotacji jest otwarte dla wszelkich osób fizycznych i prawnych, które są uprawnione do uczestnictwa zgodnie z punktem 1), a także dla wszelkich osób fizycznych i prawnych, które są uprawnione na zgodzie z regulacjami danego państwa trzeciego. Takie same zasady mają zastosowanie do dostaw i do materiałów.”;
- s) art. 22 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 22
Odstępstwa
1. W wyjątkowych, należyście uzasadnionych przypadkach osoby fizyczne lub prawne z państw trzecich, nieuprawnione do uczestnictwa zgodnie z art. 20 mogą uzyskać zgodę na uczestnictwo w procedurach przetargowych i w procedurach przyznawania dotacji finansowanych przez Wspólnotę, na podstawie uzasadnionego wniosku zainteresowanych państw AKP. W każdym przypadku zainteresowane państwa AKP dostarczają Komisji informacje niezbędne do podjęcia decyzji w sprawie takiego odstęstwa, ze szczególnym uwzględnieniem:
- a) położenia geograficznego zainteresowanego państwa AKP;
- b) konkurencyjności wykonawców, dostawców i konsultantów z Państw Członkowskich i państw AKP;
- c) potrzeby uniknięcia nadmiernego zwiększenia kosztów wykonania zamówienia;
- d) problemów związanych z transportem lub opóźnieniami związanych z terminami dostaw lub innych podobnych problemów;
- e) technologii najwłaściwszej i najlepiej dostosowanej do warunków lokalnych;
- f) pilnych przypadków;
- g) dostępności towarów i usług na danych rynkach.
2. Do projektów finansowanych poprzez instrument inwestycyjny zastosowanie mają zasady udzielania zamówień przez Bank.”;
- t) art. 24 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 24
Bezpośrednia robocizna
1. W przypadku operacji wykonywanych poprzez bezpośrednią robociznę, programy i projekty są realizowane za pośrednictwem agencji lub departamentów publicznych lub półpublicznych zainteresowanego Państwa lub Państw, albo osoby prawnej odpowiedzialnej za realizację operacji.

2. Wspólnota uczestniczy w kosztach zaangażowanego departamentu, zapewniając mu potrzebny sprzęt, materiały lub środki umożliwiające mu zaangażowanie niezbędnego personelu dodatkowego, obejmującego biegłych z zainteresowanych lub innych państw AKP. Udział Wspólnoty pokrywa wyłącznie koszty środków uzupełniających oraz wydatki tymczasowe związane z realizacją działań ściśle związanych z danymi programów i projektów.
3. Prognozy programów obejmujących operacje wykonywane poprzez bezpośrednią robociznę powinny być zgodne z przepisami wspólnotowymi, procedurami i standardowymi dokumentami określonymi przez Komisję, które obowiązują w chwili przyjęcia danych prognoz programów.”;
- u) art. 26 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 26
Preferencje
1. Przyjmuje się środki zachęcające osoby fizyczne i prawne z państw AKP do możliwie najszerszego udziału w realizacji zamówień finansowanych przez Fundusz, w celu optymalizacji środków materialnych i zasobów ludzkich tych państw. W związku z tym:
- a) w przypadku zamówień na roboty o wartości mniejszej niż 5 000 000 EUR przy porównywaniu ofert o równorzędnym standardzie gospodarczym, technicznym i administracyjnym oferenci z państw AKP uzyskują preferencję cenową w wysokości 10 %, pod warunkiem że przynajmniej jedna czwarta kapitału akcyjnego i personelu zarządzającego pochodzi z jednego lub kilku państw AKP;
- b) w przypadku zamówień na dostawy, bez względu na wartość dostaw, oferenci z państw AKP oferujący dostawy pochodzące z państw AKP, stanowiące przynajmniej 50 % wartości zamówienia przy porównywaniu ofert o równorzędnym standardzie gospodarczym, technicznym i administracyjnym uzyskują preferencję cenową w wysokości 15 %;
- c) w odniesieniu do zamówień na usługi, przy porównaniu ofert o równorzędnym standardzie gospodarczym i technicznym, przysługują preferencje:
- i) biegłym, instytucjom, biurom analiz lub przedsiębiorstwom konsultacyjnym z państw AKP posiadającym odpowiednie kwalifikacje;
 - ii) ofertom przedłożonym przez przedsiębiorstwa AKP działające samodzielnie lub należące do konsorcjum z partnerami europejskimi; oraz
 - iii) ofertom przedstawionym przez oferentów europejskich zatrudniających podwykonawców lub biegłych z państw AKP;
- d) w przypadku gdy przewiduje się podwykonawstwo wybrany oferent zwraca szczególną uwagę na osoby fizyczne, spółki i przedsiębiorstwa z państw AKP zdolne do wykonania zamówienia na podobnych warunkach; oraz
- e) podczas zaproszenia do składania ofert państwo AKP może zaproponować, aby potencjalni oferenci skorzystali ze wsparcia przedsiębiorstw, biegłych lub konsultantów z innych państw AKP, wybranych w drodze wzajemnego porozumienia. Współpraca ta może przybrać formę wspólnego przedsięwzięcia, podwykonawstwa lub szkolenia pracowników podczas pracy.

2. W przypadku złożenia dwóch ofert uznanych zgodnie z określonymi powyżej kryteriami za równoważne preferencja jest przyznawana:
- ofercie przedstawionej przez oferenta z państwa AKP lub
 - jeżeli brak takiej oferty:
 - ofercie, która umożliwia najlepsze wykorzystanie zasobów fizycznych i zasobów ludzkich państw AKP,
 - ofercie, która daje największe możliwości zlecenia podwykonawstwa spółkom, przedsiębiorstwom lub osobom fizycznym z państw AKP lub
 - konsorcjum osób fizycznych, przedsiębiorstw lub spółek z państw AKP i Wspólnoty.”;
- v) tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie:
- „ZARZĄDZANIE ŚRODKAMI FUNDUSZU I PODMIOTY WYKONAWCZE”**
- w) art. 34 otrzymuje następujące brzmienie:
- „Artykuł 34**
Komisja
- Komisja zapewnia wykonanie finansowe operacji realizowanych ze środków Funduszu, z wyjątkiem instrumentu inwestycyjnego i dopłat do oprocentowania, przy wykorzystaniu następujących głównych metod zarządzania:
 - zarządzanie scentralizowane;
 - zarządzanie zdecentralizowane.
 - Komisja zarządza środkami Funduszu co do zasady w sposób zdecentralizowany.
W takim przypadku odpowiedzialność za zadania wykonawcze jest przejmowana przez państwa AKP zgodnie z art. 35.
 - Aby zapewnić wykonanie finansowe środków Funduszu Komisja deleguje uprawnienia wykonawcze do swoich służb. Komisja powiadamia państwa AKP i Komitet do spraw Współpracy Finansowej na Rzecz Rozwoju AKP-WE o takim przekazaniu uprawnień.”;

x) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 35

Krajowy urzędnik zatwierdzający

1. Rząd każdego z państw AKP mianuje krajowego urzędnika zatwierdzającego do reprezentowania państwa we wszystkich działaniach finansowanych ze środków Funduszu, zarządzanych przez Komisję oraz Bank. Krajowy urzędnik zatwierdzający wyznacza jednego lub kilku zastępców, którzy zastępują go w razie niemożności sprawowania przez niego tej funkcji oraz informuje Komisję o wyznaczonych osobach. W przypadkach, gdy spełnione są warunki w zakresie zdolności instytucjonalnej oraz należytego zarządzania finansami, krajowy urzędnik zatwierdzający może delegować swoje uprawnienia w zakresie realizacji danych programów i projektów na jednostkę odpowiedzialną w ramach administracji krajowej. Krajowy urzędnik zatwierdzający informuje Komisję o takim delegowaniu uprawnień.

W przypadku gdy Komisja uzyska informacje o problemach w wykonaniu procedur w zakresie zarządzania środkami Funduszu, podejmuje wraz z krajowym urzędnikiem zatwierdzającym wszelkie niezbędne środki w celu naprawienia sytuacji, oraz podejmuje wszelkie właściwe kroki.

Krajowy urzędnik zarządzający ponosi odpowiedzialność finansową wyłącznie za zadania powierzone mu do wykonania.

W przypadkach zdecentralizowanego zarządzania środkami Funduszu, i z zastrzeżeniem dodatkowych uprawnień, jakie mogą zostać mu przyznane przez Komisję, krajowy urzędnik zatwierdzający:

- a) jest odpowiedzialny za koordynację, programowanie, regularny monitoring i oceny roczne, oceny w połowie okresu i na jego koniec, w zakresie realizacji współpracy, a także za koordynację z darczyńcami;
- b) w ściślejszej współpracy z Komisją odpowiada za przygotowanie, przedkładanie oraz ocenę programów i projektów;
- c) przygotowuje dokumentację przetargową, a w razie potrzeby dokumenty konkursowe;
- d) przed ogłaszaniem przetargów oraz, w odpowiednich przypadkach, konkursów, przedstawia Komisji dokumentację przetargową oraz, w odpowiednich przypadkach, dokumenty konkursowe;
- e) w ściślejszej współpracy z Komisją publikuje ogłoszenia o przetargach oraz, w odpowiednich przypadkach, konkursach;
- f) przyjmuje oferty, oraz w odpowiednich przypadkach zgłoszenia konkursowe i przekazuje kopie ofert Komisji; przewodniczy otwarciu ofert oraz ich ocenie w okresie ważności ofert, uwzględniając czas wymagany dla zatwierdzenia umowy;

- g) zaprasza Komisję do udziału w otwarciu ofert oraz, w odpowiednich przypadkach, zgłoszeń konkursowych oraz przekazuje Komisji wynik oceny ofert i zgłoszeń konkursowych w celu zatwierdzenia propozycji przyznania zamówień i udzielenia dotacji;
- h) przedstawia umowy i prognozy programów wraz z aneksami do zatwierdzenia przez Komisję;
- i) podpisuje zatwierdzone przez Komisję umowy i aneksy do nich;
- j) uwalnia i zatwierdza wydatki w granicach przydzielonych mu środków;
- k) w trakcie działań wykonawczych, dokonuje wszelkich ustaleń dostosowawczych, niezbędnych do zapewnienia właściwej z ekonomicznego i technicznego punktu widzenia realizacji zatwierdzonych programów i projektów.
2. Podczas wykonywania działań i z zastrzeżeniem wymogu powiadomienia Komisji podejmuje decyzje w sprawie:
- a) dostosowań technicznych i zmian dotyczących szczegółów programów i projektów, o ile nie mają one wpływu na przyjęte rozwiązanie techniczne i pozostają w granicach rezerw na dostosowania przewidzianych w porozumieniu finansowym;
- b) zmian miejsca realizacji programów lub projektów złożonych, jeśli jest to uzasadnione względami technicznymi, gospodarczymi lub społecznymi;
- c) nałożenia lub zwolnienia z kar za opóźnienia;
- d) działań prowadzących do zwolnienia poręczeń;
- e) nabycia na rynku lokalnym towarów bez względu na ich pochodzenie;
- f) wykorzystania sprzętu oraz maszyn budowlanych nie pochodzących z Państw Członkowskich lub państw AKP, pod warunkiem że w Państwach Członkowskich lub w państwach AKP nie produkuje się podobnego sprzętu lub maszyn;
- g) podwykonawstwa;
- h) ostatecznego zatwierdzenia, pod warunkiem, że Komisja jest obecna przy zatwierdzeniu wstępnym, zatwierdza właściwe plany oraz w miarę potrzeb jest obecny przy zatwierdzeniu ostatecznym, w szczególności jeśli zakres zastrzeżeń odnotowanych podczas wstępnego zatwierdzenia wymaga przeprowadzenia zasadniczych prac dodatkowych; oraz
- i) zatrudnienia konsultantów i biegłych w dziedzinie innego typu pomocy technicznej.”;

y) art. 36 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 36
Przewodniczący delegacji

1. W każdym państwie AKP lub ugrupowaniu regionalnym, które wyrażnie tego zażąda, Komisję reprezentuje delegacja podlegająca przewodniczącemu delegacji, za zgodą zainteresowanego państwa lub państw AKP. Jeżeli przewodniczący delegacji zostaje mianowany do reprezentowania Komisji w kilku państwach AKP, należy podjąć właściwe środki. Przewodniczący delegacji reprezentuje Komisję w całym zakresie jej właściwości oraz we wszelkich jej działaniach.
2. Przewodniczący delegacji jest główną osobą kontaktową dla państw AKP i organów uprawnionych do wsparcia finansowego zgodnie z Umową. Współdziała on i pracuje w ścisłej współpracy z krajowym urzędnikiem zatwierdzającym.
3. Przewodniczący delegacji otrzymuje instrukcje i uprawnienia niezbędne do ułatwienia i przyspieszania wszelkich operacji finansowanych na podstawie Umowy.
4. Przewodniczący delegacji regularnie powiadamia władze krajowe o działaniach wspólnotowych, które mogą bezpośrednio dotyczyć współpracy między Wspólnotą i państwami AKP.”;

z) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 37
Płatności

1. W celu dokonywania płatności w walutach krajowych państw AKP, w państwach AKP mogą być otwierane przez Komisję oraz w jej imieniu rachunki prowadzone w walutach Państw Członkowskich lub w euro, w krajowej, publicznej lub półpublicznej instytucji finansowej wybranej na mocy porozumienia między państwem AKP i Komisją. Instytucja ta wykonuje zadania krajowej agencji rozliczeniowej.
2. Krajowa agencja rozliczeniowa nie pobiera za świadczone usługi żadnego wynagrodzenia, ani nie płaci odsetek od zdeponowanych środków. Komisja zasila rachunki lokalne w walucie jednego z Państw Członkowskich lub w euro, w oparciu o prognozy przyszłych potrzeb gotówkowych przygotowane z wyprzedzeniem, w celu uniknięcia konieczności wstępnego finansowania przez państwa AKP oraz w celu zapobieżenia opóźnieniom w wypłatach.
3. ~~[skreślony]~~
4. Płatności są realizowane przez Komisję zgodnie z regulami ustalonymi przez Wspólnotę i Komisję, w odpowiednich przypadkach po uwolnieniu i zatwierdzeniu wydatków przez krajowego urzędnika zatwierdzającego.
5. ~~[skreślony]~~

3. Dialog polityczny stanowi proces, który powinien promować wzmacnianie stosunków pomiędzy AKP a EU oraz przyczyniać się do realizacji celów partnerstwa.

Artykuł 2

Wzmoczony dialog polityczny przed konsultacjami na podstawie artykułu 96 Umowy

1. Dialog polityczny dotyczący praw człowieka, zasad demokratycznych oraz państwa prawnego prowadzony jest zgodnie z artykułem 8 oraz artykułem 9 ustęp 4 Umowy oraz w ramach parametrów określonych zgodnie ze standardami i normami międzynarodowymi. W ramach tego dialogu Strony mogą uzgodnić wspólne plany działań i priorytety.

2. Strony mogą wspólnie opracowywać i uzgadniać szczególne kryteria odniesienia i cele w zakresie praw człowieka, zasad demokratycznych i państwa prawnego w ramach parametrów określonych zgodnie ze standardami i normami międzynarodowymi, z uwzględnieniem szczególnych uwarunkowań danego państwa AKP. Kryteria odniesienia to mechanizmy służące osiąganiu celów poprzez ustanawianie celów pośrednich oraz ram czasowych osiągnięcia ich.

3. Dialog polityczny określony w ustępach 1 i 2 jest prowadzony w sposób systematyczny i sformalizowany; przed rozpoczęciem konsultacji na podstawie artykułu 96 Umowy wyczerpuje się wszystkie dostępne w ramach dialogu możliwości.

4. Z wyjątkiem nagłych przypadków określonych w artykule 96 ustęp 2 litera b) Umowy, w razie uporczywego niewywiązywania się ze zobowiązań podjętych przez jedną ze Stron w trakcie wcześniejszego dialogu lub niepodjęcia przez nią dialogu w dobrej wierze, konsultacje, o których mowa w artykule 96 mogą rozpocząć się bez poprzedzającego je wzmoczonego dialogu politycznego.

6. Procedurę uwolnienia, zatwierdzenia i wypłaty wydatków należy zakończyć w terminie 90 dni od dnia, z którym płatność staje się wymagalna. Krajowy urzędnik zatwierdzający sporządza i dostarcza przewodniczącemu delegacji zatwierdzenie płatności nie później niż 45 dni przed dniem jej wymagalności.

7. Roszczenia wynikające z opóźnienia dokonania płatności pokrywa zainteresowane państwo lub państwa AKP oraz Komisja ze środków własnych w tej części opóźnienia, za które odpowiada każda ze stron, zgodnie z powyższymi procedurami.”

5. Dodaje się następujący załącznik:

„ZAŁĄCZNIK VII

DIALOG POLITYCZNY DOTYCZĄCY PRAW CZŁOWIEKA, ZASAD DEMOKRATYCZNYCH ORAZ PAŃSTWA PRAWNEGO

Artykuł 1

Cele

1. Konsultacje przewidziane w artykule 96 ustęp 2 litera a) odbywają się, z wyjątkiem nagłych przypadków, po przeprowadzeniu wyczerpującego dialogu politycznego przewidzianego w artykule 8 i w artykule 9 ustęp 4 niniejszej Umowy.
2. Obie Strony powinny prowadzić taki dialog polityczny w duchu niniejszej Umowy i mając na uwadze wytyczne z zakresu dialogu politycznego AKP-UE ustalone przez Radę Ministrów.

5. Strony uznają potrzebę zorganizowanych i ciągłych konsultacji na podstawie artykułu 96 Umowy. Rada Ministrów może w tym celu określić dalsze szczegóły.”

W DOWÓD CZEGO niżej podpisani pełnomocnicy złożyli swoje podpisy pod niniejszą Umową.

AKT KOŃCOWY

Pełnomocnicy:

JEGO KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLA BELGÓW,

PREZYDENTA REPUBLIKI CZESKIEJ,

JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ DANII,

PREZYDENTA REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC,

PREZYDENTA REPUBLIKI ESTOŃSKIEJ,

PREZYDENTA REPUBLIKI GRECKIEJ,

JEGO KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLA HISZPANII,

PREZYDENTA REPUBLIKI FRANCUSKIEJ,

PREZYDENTA IRLANDII,

PREZYDENTA REPUBLIKI WŁOSKIEJ,

PREZYDENTA REPUBLIKI CYPRYSKIEJ,

PREZYDENTA REPUBLIKI ŁOTEWSKIEJ,

5. Dialog polityczny prowadzony na podstawie artykułu 8 Umowy jest również wykorzystywany w stosunkach między Stronami w celu wsparcia krajów objętych właściwymi środkami na mocy artykułu 96 Umowy w celu normalizacji stosunków pomiędzy nimi.

Artykuł 3

Dodatkowe zasady dotyczące konsultacji na podstawie artykułu 96 Umowy

1. Strony podejmują starania, by podczas konsultacji na podstawie artykułu 96 Umowy były reprezentowane na takim samym szczeblu.
2. Strony zobowiązują się do przejrzystego współdziałania przed, w trakcie i po formalnych konsultacjach, z uwzględnieniem szczególnych kryteriów odniesienia oraz celów, o których mowa w artykule 2 ustęp 2 niniejszego załącznika.
3. Strony stosują 30-dniowy okres powiadomienia zgodnie z artykułem 96 ustęp 2 niniejszej Umowy w celu umożliwienia skutecznego przygotowania się Stron a także przeprowadzenia pogłębionych konsultacji w ramach grupy AKP oraz między Wspólnotą i jej Państwami Członkowskimi. Podczas procesu konsultacyjnego Strony powinny przyjąć elastyczne ramy czasowe, jednocześnie biorąc pod uwagę, że nagłe przypadki, określone w artykule 96 ustęp 2 litera b) Umowy oraz artykuł 2 ustęp 4 niniejszego załącznika mogą wymagać natychmiastowej reakcji.
4. Strony uznają rolę grupy AKP w dialogu politycznym, którego szczegóły zostaną ustalone przez grupę AKP, i o których powiadomi ona Wspólnotę Europejską oraz jej Państwa Członkowskie.

PREZYDENTA REPUBLIKI LITEWSKIEJ,	RZĄDU KRÓLESTWA SZWECJI,
JEGO KRÓLEWSKIEJ WYSOKOŚCI WIELKIEGO KSIĘCIA LUKSEMBURGA,	JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA WIELKIEJ BRYTANII I IRLANDII PÓŁNOCNEJ,
PREZYDENTA REPUBLIKI WĘGERSKIEJ,	Umawiających się Stron Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, zwaną dalej „Wspólnotą”, Państw należących do Wspólnoty, zwanych dalej „Państwami Członkowskimi”, oraz
PREZYDENTA REPUBLIKI MALTY,	WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ
JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ NIDERLANDÓW,	z jednej strony, oraz
PREZYDENTA REPUBLIKI AUSTRII,	Pełnomocnicy:
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ,	PREZYDENTA REPUBLIKI ANGOLI,
PREZYDENTA REPUBLIKI PORTUGALSKIEJ,	JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ ANTIGUI I BARBUDY,
PREZYDENTA REPUBLIKI SŁOWENII,	SZEFA PAŃSTWA WSPÓLNOTY BAHAMÓW,
PREZYDENTA REPUBLIKI SŁOWACKIEJ,	SZEFA PAŃSTWA BARBADOS,
PREZYDENTA REPUBLIKI FINLANDII,	JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ BELIZE,
	PREZYDENTA REPUBLIKI BENINU,
	PREZYDENTA REPUBLIKI BOTSWANY,
	PREZYDENTA BURKINY FASO,

PREZYDENTA REPUBLIKI BURUNDI,
PREZYDENTA REPUBLIKI KAMERUNU,
PREZYDENTA REPUBLIKI ZIELONEGO PRZYLĄDKA,
PREZYDENTA REPUBLIKI ŚRODKOWOAFRYKAŃSKIEJ,
PREZYDENTA ZWIĄZKU KOMORÓW,
PREZYDENTA DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI KONGA,
PREZYDENTA REPUBLIKI KONGA,
RZĄDU WYSP COOKA,
PREZYDENTA REPUBLIKI WYBRZEŻA KOŚCI SŁONIOWEJ,
PREZYDENTA REPUBLIKI DŻIBUTI,
RZĄDU WSPÓLNOTY DOMINIKI,
PREZYDENTA REPUBLIKI DOMINIKAŃSKIEJ,
PREZYDENTA PAŃSTWA ERYTREI,
PREZYDENTA FEDERALNEJ DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI ETIOPII,
PREZYDENTA REPUBLIKI WYSP FIDŻI,
PREZYDENTA REPUBLIKI GABOŃSKIEJ,
PREZYDENTA ORAZ SZEFA PAŃSTWA REPUBLIKI GAMBII,
PREZYDENTA REPUBLIKI GHANY,
JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ GRENADY,
PREZYDENTA REPUBLIKI GWINEI,
PREZYDENTA REPUBLIKI GWINEI BISSAU,
PREZYDENTA REPUBLIKI GWINEI RÓWNIKOWEJ,
PREZYDENTA KOOPERACYJNEJ REPUBLIKI GUJANY,
PREZYDENTA REPUBLIKI HAITI,
SZEFA PAŃSTWA JAMAJKA,
PREZYDENTA REPUBLIKI KENII,
PREZYDENTA REPUBLIKI KIRIBATI,
JEGO KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLA KRÓLESTWA LESOTHO,

PREZYDENTA REPUBLIKI LIBERII,
PREZYDENTA REPUBLIKI MADAGASKARU,
PREZYDENTA REPUBLIKI MALAWI,
PREZYDENTA REPUBLIKI MALI,
RZĄDU REPUBLIKI WYSP MARSHALLA,
PREZYDENTA ISLAMSKIEJ REPUBLIKI MAURETAŃSKIEJ,
PREZYDENTA REPUBLIKI MAURITIUSU,
RZĄDU SFEDEROWANYCH STANÓW MIKRONEZJI,
PREZYDENTA REPUBLIKI MOZAMBIKU,
PREZYDENTA REPUBLIKI NAMIBII,
RZĄDU REPUBLIKI NAURU,
PREZYDENTA REPUBLIKI NIGRU,
PREZYDENTA FEDERALNEJ REPUBLIKI NIGERII,
RZĄDU NIUE,
RZĄDU REPUBLIKI PALAU,
JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ NIEZALEZNEGO PAŃSTWA PAPUI-NOWEJ
GWINEI,
PREZYDENTA REPUBLIKI RWANDYJSKIEJ,
JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ FEDERACJI SAINT KITTS I NEVIS,
JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ SAINT LUCJA,
JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ SAINT VINCENT I GRENADYN,
SZEFA PAŃSTWA NIEZALEZNEGO PAŃSTWA SAMOA,
PREZYDENTA DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI WYSP ŚWIĘTEGO TOMASZA I
KSIĄŻĘCEJ,
PREZYDENTA REPUBLIKI SENEGALU,
PREZYDENTA REPUBLIKI SESZELI,
PREZYDENTA REPUBLIKI SIERRA LEONE,
JEJ KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ WYSP SALOMONA,
PREZYDENTA REPUBLIKI POŁUDNIOWEJ AFRYKI,
PREZYDENTA REPUBLIKI SUDANU,
PREZYDENTA REPUBLIKI SURINAMU,
JEGO KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLA KRÓLESTWA SUAZI,

przy podpisaniu tej Umowy przyjęli następujące deklaracje załączone do niniejszego Aktu Końcowego:

Deklaracja I	Wspólna deklaracja w sprawie artykułu 8 Umowy z Kotonu
Deklaracja II	Wspólna deklaracja w sprawie artykułu 68 Umowy z Kotonu
Deklaracja III	Wspólna deklaracja w sprawie załącznika Ia
Deklaracja IV	Wspólna deklaracja w sprawie artykułu 3 ustęp 5 załącznika IV
Deklaracja V	Wspólna deklaracja w sprawie artykułu 9 ustęp 2 załącznika IV
Deklaracja VI	Wspólna deklaracja w sprawie artykułu 12 ustęp 2 załącznika IV
Deklaracja VII	Wspólna deklaracja w sprawie artykułu 13 załącznika IV
Deklaracja VIII	Wspólna deklaracja w sprawie artykułu 19a załącznika IV
Deklaracja IX	Wspólna deklaracja w sprawie artykułu 24 ustęp 3 załącznika IV
Deklaracja X	Wspólna deklaracja w sprawie artykułu 2 załącznika VII
Deklaracja XI	Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułu 4 oraz artykułu 58 ustęp 2 Umowy z Kotonu
Deklaracja XII	Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułu 11a Umowy z Kotonu
Deklaracja XIII	Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułu 11b ustęp 2 Umowy z Kotonu
Deklaracja XIV	Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułów 28, 29, 30 i 58 Umowy z Kotonu oraz w sprawie artykułu 6 załącznika IV
Deklaracja XV	Deklaracja Unii Europejskiej w sprawie załącznika Ia
Deklaracja XVI	Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułu 4 ustęp 3, artykułu 5 ustęp 7, artykułu 16 ustęp 3 i 4 oraz artykułu 17 ustęp 2 załącznika IV
Deklaracja XVII	Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułu 4 ustęp 5 załącznika IV
Deklaracja XVIII	Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułu 20 załącznika IV
Deklaracja XIX	Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułów 34, 35 i 36 załącznika IV
Deklaracja XX	Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułu 3 załącznika VII.

[W dowód czego niżej podpisani pełnomocnicy złożyli swoje podpisy pod niniejszą Umową.]

PREZYDENTA ZJEDNOCZONEJ REPUBLIKI TANZANII,

PREZYDENTA REPUBLIKI CZADU,

RZĄDU DEMOKRATYCZNEJ REPUBLIKI TIMORU WSCHODNIEGO,

PREZYDENTA REPUBLIKI TOGUJSKIEJ,

JEGO KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLA TONGA TAUFU'AHAU TUPOU IV,

PREZYDENTA REPUBLIKI TRYNIDADU I TOBAGO,

JEI KRÓLEWSKIEJ MOŚCI KRÓLOWEJ TUVALU,

PREZYDENTA REPUBLIKI UGANDY,

RZĄDU REPUBLIKI VANUATU,

PREZYDENTA REPUBLIKI ZAMBII,

RZĄDU REPUBLIKI ZIMBABWE,

które to państwa są zwane dalej „państwami AKP”,

z drugiej strony,

zebrani w Luksemburgu dnia dwudziestego piątego czerwca roku dwutysięcznego piątego z okazji podpisania Umowy zmieniającej Umowę z Kotonu między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu dnia 23 czerwca 2000 roku,

DEKLARACJA I

WSPÓLNA DEKLARACJA

W SPRAWIE ARTYKUŁU 8 UMOWY Z KOTONU

W odniesieniu do dialogu na poziomie krajowym i regionalnym, dla celów artykułu 8 Umowy z Kotonu, „grupa AKP” oznacza Trójkę Komitetu Ambasadorów AKP (KA) oraz przewodniczącego Podkomitetu AKP ds. Politycznych, Społecznych, Humanitarnych i Kulturalnych (PSHCA); Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne (WZP) oznacza obu przewodniczących WZP AKP-UE lub osoby przez nich wyznaczone.

DEKLARACJA II

WSPÓLNA DEKLARACJA

W SPRAWIE ARTYKUŁU 68 UMOWY Z KOTONU

Rada Ministrów AKP-WE zbada przy zastosowaniu przepisów artykułu 100 Umowy z Kotonu wnioski zgłoszone ze strony AKP dotyczące załącznika II do Umowy z Kotonu w sprawie przejściowych wahań przychodów z wywozu (FLEX).

DEKLARACJA III

WSPÓLNA DEKLARACJA

W SPRAWIE ZAŁĄCZNIKA 1a

W przypadku gdy Umowa zmieniająca Umowę z Kotonu nie wejdzie w życie do dnia 1 stycznia 2008 r., współpraca jest finansowana z kwot przeniesionych 9. EFR oraz z poprzednich EFR.

DEKLARACJA IV

WSPÓLNA DEKLARACJA

W SPRAWIE ARTYKUŁU 3 USTĘP 5 ZAŁĄCZNIKA IV

Dla celów artykułu 3 ustęp 5 załącznika IV „szczególne potrzeby” są potrzebami, które mogą wynikać z wyjątkowych lub nieprzewidywanych okoliczności, jak np. sytuacje pokryzysowe. „Wyjątkowe wyniki” dotyczą sytuacji, w której, poza oceną w połowie okresu i po jego zakończeniu, przydział dla danego kraju został całkowicie wykorzystany i dodatkowe finansowanie z krajowego programu orientacyjnego może zostać przyjęte w oparciu o skuteczną politykę zmniejszania ubóstwa i należyte zarządzanie finansami.

DEKLARACJA V

WSPÓLNA DEKLARACJA

W SPRAWIE ARTYKUŁU 9 USTĘP 2 ZAŁĄCZNIKA IV

Dla potrzeb artykułu 9 ustęp 2 załącznika IV „nowe potrzeby” są potrzebami, które mogą wynikać z wyjątkowych lub nieprzewidywanych okoliczności, jak np. sytuacje pokryzysowe; „wyjątkowe wyniki” dotyczą sytuacji, w której, poza oceną w połowie okresu i po jego zakończeniu, przydział dla danego regionu zostaje całkowicie wykorzystany i dodatkowe finansowanie z regionalnego programu orientacyjnego może zostać przyjęte w oparciu o skuteczną politykę integracji regionalnej i należyte zarządzanie finansami.

DEKLARACJA VI

WSPÓLNA DEKLARACJA

W SPRAWIE ARTYKUŁU 12 USTĘP 2 ZAŁĄCZNIKA IV

Dla potrzeb artykułu 12 ustęp 2 załącznika IV „nowe potrzeby” są potrzebami, które mogą wynikać z wyjątkowych lub nieprzewidzianych sytuacji, jak np. nowe zobowiązania w ramach inicjatyw międzynarodowych lub konieczność sprostania wspólnym wyzwaniom państw AKP.

DEKLARACJA VII

WSPÓLNA DEKLARACJA

W SPRAWIE ARTYKUŁU 13 ZAŁĄCZNIKA IV

Ze względu na szczególne położenie geograficzne regionów Karaibów i Pacyfiku Rada Ministrów AKP lub Komitet Ambasadorów AKP mogą, w odstępstwie od artykułu 13 ustępu 2 litera a) przedstawić wniosek o szczególne finansowanie dotyczące jednego z tych regionów.

DEKLARACJA VIII

WSPÓLNA DEKLARACJA

W SPRAWIE ARTYKUŁU 19A ZAŁĄCZNIKA IV

Zgodnie z artykułem 100 Umowy z Kotonu Rada Ministrów zbada przepisy załącznika IV dotyczącego zawierania i wykonywania umów w celu przyjęcia ich przed wejściem w życie Umowy zmieniającej Umowę z Kotonu.

DEKLARACJA IX

WSPÓLNA DEKLARACJA

W SPRAWIE ARTYKUŁU 24 USTĘP 3 ZAŁĄCZNIKA IV

W przypadku modyfikacji przepisów wspólnotowych, o których mowa w art. 24 ust. 3, będą odbywać się uprzednie konsultacje z państwami AKP.

DEKLARACJA X

WSPÓLNA DEKLARACJA

W SPRAWIE ARTYKUŁU 2 ZAŁĄCZNIKA VII

Standardy i normy międzynarodowe stanowią instrumenty, o których mowa w preambule do Umowy z Kotonu.

DEKLARACJA XI

DEKLARACJA WSPÓLNOTY

W SPRAWIE ARTYKUŁU 4 ORAZ ARTYKUŁU 58 USTĘP 2 UMOWY Z KOTONU

Dla celów artykułu 4 oraz artykułu 58 ustęp 2 termin „zdecentralizowane władze lokalne” obejmuje wszystkie poziomy decentralizacji, w tym „collectivités locales”.

DEKLARACJA XII

DEKLARACJA WSPÓLNOTY

W SPRAWIE ARTYKUŁU 11A UMOWY Z KOTONU

Pomoc finansowa i techniczna w zakresie współpracy w zwalczaniu terroryzmu będzie finansowana z innych środków niż przeznaczone na finansowanie współpracy AKP-WE w zakresie rozwoju.

DEKLARACJA XIII

DEKLARACJA WSPÓLNOTY

W SPRAWIE ARTYKUŁU 11B USTĘP 2 UMOWY Z KOTONU

Przyjmuje się, że środki określone w artykule 11b ustęp 2 Umowy z Kotonu zostaną przyjęte w dostosowanych ramach czasowych uwzględniających ograniczenia właściwe dla każdego kraju.

DEKLARACJA XIV

DEKLARACJA WSPÓLNOTY

W SPRAWIE ARTYKUŁÓW 28, 29, 30 I 58 UMOWY Z KOTONU
ORAZ W SPRAWIE ARTYKUŁU 6 ZAŁĄCZNIKA IV

Wprowadzenie w życie tych postanowień dotyczących współpracy regionalnej z udziałem krajów należących do AKP jest uzależnione od wprowadzenia w życie równoważnych przepisów w ramach instrumentów finansowych. Wspólnoty dotyczących współpracy z innymi krajami i regionami świata. Wspólnota poinformuje grupę AKP o wejściu w życie takich równoważnych przepisów.

DEKLARACJA XV

DEKLARACJA UNII EUROPEJSKIEJ

W SPRAWIE ZAŁĄCZNIKA Ia

1. Unia Europejska zobowiązuje się zaproponować w najwcześniejszym możliwym terminie, o ile będzie to w ogóle możliwe przed wrześniem 2005 r., dokładną kwotę dla wieloletnich ram finansowych współpracy na podstawie Umowy zmieniającej Umowę z Kotonu oraz okres ich obowiązywania.
2. Minimalne wydatki na pomoc, o których mowa w ustępie 2 załącznika Ia są gwarantowane, nie naruszając możliwości zakwalifikowania się przez kraje AKP do otrzymania dodatkowych środków z innych instrumentów finansowych, które już istnieją lub potencjalnie mogą zostać utworzone jako wsparcie działań w dziedzinach takich, jak pomoc humanitarna w sytuacjach nadzwyczajnych, bezpieczeństwo żywności, choroby związane z ubóstwem, wsparcie wykonania umów o partnerstwie gospodarczym, wsparcie środków przewidzianych w związku z reformą rynku cukru oraz działań na rzecz pokoju i stabilności.
3. Ostateczny termin przydziału funduszy 9. EFR, ustalony na 31 grudnia 2007 r., może w razie potrzeby zostać zmieniony.

DEKLARACJA XVI

DEKLARACJA WSPÓLNOTY

W SPRAWIE ARTYKUŁU 4 USTĘP 3, ARTYKUŁU 5 USTĘP 7, ARTYKUŁU 16 USTĘP 5 I 6
ORAZ ARTYKUŁU 17 USTĘP 2 ZAŁĄCZNIKA IV

Przepisy te nie naruszają roli Państw Członkowskich w procesie podejmowania decyzji.
Przepisy artykułu 20 załącznika IV są stosowane zgodnie z zasadą wzajemności wobec innych darczyńców.

DEKLARACJA XVII

DEKLARACJA WSPÓLNOTY

W SPRAWIE ARTYKUŁU 4 USTĘP 5 ZAŁĄCZNIKA IV

Przepis artykułu 4 ustęp 5 załącznika IV oraz przywrócenie stosowania normalnych ustaleń w zakresie zarządzania będą wprowadzone w życie za pomocą decyzji Rady przyjętej na podstawie wniosku Komisji. O decyzji tej państwa grupy AKP zostaną poinformowane w należyty sposób.

DEKLARACJA XIX

DEKLARACJA WSPÓLNOTY

W SPRAWIE ARTYKUŁÓW 34, 35 I 36 ZAŁĄCZNIKA IV

Odpowiednie szczegółowe zakresy odpowiedzialności pracowników odpowiedzialnych za zarządzanie i wykonanie środków Funduszu są określone w podręczniku procedur, który będzie przedmiotem konsultacji z państwami AKP, zgodnie z art. 12 Umowy z Kotonu. Podręcznik zostanie udostępniony państwu AKP z chwilą wejścia w życie Umowy zmieniającej Umowę z Kotonu. Wszelkie zmiany podręcznika będą podlegały tej samej procedurze.

DEKLARACJA XX

DEKLARACJA WSPÓLNOTY

W SPRAWIE ARTYKUŁU 3 ZAŁĄCZNIKA VII.

W odniesieniu do zasad przewidzianych w artykule 3 załącznika VII, stanowisko zajmowane przez Radę Unii Europejskiej w ramach Rady Ministrów będzie oparte na wniosku Komisji.

PROTOKÓŁ O SPROSTOWANIU

do umowy podpisanej w Luksemburgu w dniu 25 czerwca 2005 r. zmieniającej Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu w dniu 23 czerwca 2000 r.

SEKRETARIAT GENERALNY RADY UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ SEKRETARIAT GENERALNY GRUPY PAŃSTW AFRYKI, KARAIBÓW I PACYFIKU, działający jako współdepozytariusze umowy podpisanej w Luksemburgu w dniu 25 czerwca 2005 r. zmieniającej Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisana w Kotonu w dniu 23 czerwca 2000 r., dalej zwanej „umową”,

PO USTALENIU, że tekst umowy, której uwierzytelniony odpis został przekazany sygnatariuszom w dniu 20 listopada 2007 r., zawiera pewne błędy w wersji niemieckiej, polskiej, słowackiej, słoweńskiej, węgierskiej i włoskiej,

PO POINFORMOWANIU sygnatariuszy umowy o tych błędach oraz propozycjach poprawek,

PO USTALENIU, że żaden z sygnatariuszy nie wniósł sprzeciwu,

PRZYSTĄPIŁ niniejszym do poprawienia przedmiotowych błędów i sporządził niniejszy protokół o sprostowaniu, załączając do niego poprawki do niemieckiej, polskiej, słowackiej, słoweńskiej, węgierskiej i włoskiej wersji umowy, których egzemplarze przekazuje umawiającym się stronom.

PROTOKÓŁ O SPROSTOWANIU

DO UMOWY

ZMIENIAJĄCEJ UMOWĘ O PARTNERSTWIE MIĘDZY CZŁONKAMI GR UPY PAŃSTW AFRYKI, KARAIBÓW I PACYFIKU Z JEDNEJ STRONY A WSPÓLNOTĄ EUROPEJSKĄ I JEJ PAŃSTWAMI CZŁONKOWSKIMI Z DRUGIEJ STRONY, PODPISANĄ W KOTONU 23 CZERWCA 2000 ROKU ORAZ DO AKTU KOŃCOWEGO

zawartej w Luksemburgu dnia 25 czerwca 2005 r.

(dokument- 8851/05 z 7.6.2005, dokument- 8851/05 COR 3 z 23.6.2005) (Dz.U. L 209 z 11.8.2005, str. 27)

Tekst umowy zmieniającej

Artykuł

(Strona ACP/CE/2005/pl 32) (Dz.U. L 209/2005, str. 36)

Zamiast: „Zgodnie z procedurą określoną w jej artykule 95 ustęp 3, ...”;

Powinno być: „Zgodnie z procedurą określoną w jej artykule 95, ...”;

Część C, załączniki

1. Punkt 4 lit (f) dotyczący zmiany art. 14 ust. 4 załącznika IV

(Strona ACP/CE/2005/pl 59) (Dz.U. L 209/2005, str. 45)

Zamiast: „4. Z zastrzeżeniem przepisów ustępów 3 i 4, ...”;

Powinno być: „4. Z zastrzeżeniem przepisów ustępów 5 i 6, ...”;

Akt Końcowy

2. Punkt 4 lit. (k) dotyczący zmiany art. 15 ust. 4 zdanie drugie załącznika IV
(Strona ACP/CE/2005/pl 61) (Dz.U. L 209/2005, str. 45)
- Zamiast: „Ocena jest zgodna z artykułem 41 litera d) ...”;
- Powinno być: „Ocena jest zgodna z artykułem 4 ustęp 1 litera d) ...”;
3. Punkt 4 lit. (o) dotyczący zmiany art. 19 ust. 2 załącznika IV
(Strona ACP/CE/2005/pl 64) (Dz.U. L 209/2005, str. 47)
- Zamiast: „2. Wszelkiego rodzaju wydatki, o których mowa w ustępie 1 jest
zaznaczone w propozycji finansowania i nie przesądza o decyzji o
finansowaniu ...”;
- Powinno być: „2. Wszelkiego rodzaju wydatki, o których mowa w ustępie 1 są zaznaczone
w propozycji finansowania i nie przesadzają o decyzji o finansowaniu ...”;
4. Punkt 4 lit. (q) dotyczący dodanego art. 19a ust. 2 załącznika IV
(Strona ACP/CE/2005/pl 65) (Dz.U. L 209/2005, str. 47)
- Zamiast: „2. W kontekście niniejszego załącznik ...”;
- Powinno być: „2. W kontekście niniejszego załącznika ...”;
1. Tytuł deklaracji XVI
(Strona AF/ACP/CE/2005/pl 10) (Dz.U. L 209/2005, str. 59)
- Zamiast: „Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułu 4 ustęp 3, artykułu 5 ustęp 7,
artykułu 16 ustęp 3 i 4 oraz artykułu 17 ustęp 2 załącznika IV”;
- Powinno być: „Deklaracja Wspólnoty w sprawie artykułu 4 ustęp 3, artykułu 5 ustęp 7,
artykułu 16 ustęp 5 i 6 oraz artykułu 17 ustęp 2 załącznika IV”;
2. Deklaracja VII
(Strona AF/ACP/CE/2005/D/pl 3) (Dz.U. L 209/2005, str. 61)
- Zamiast: „... w odstępstwie od artykułu 13 ustępu 2 litera a) przedstawić wniosek o
szczególne finansowanie dotyczące jednego z tych regionów.”;
- Powinno być: „... w odstępstwie od artykułu 13 ustępu 2 litera a) załącznika IV przedstawić
wniosek o szczególne finansowanie dotyczące jednego z tych regionów.”.

AGREEMENT

**amending the Partnership Agreement
between the members of the African,
Caribbean and Pacific Group of States, of the one part,
and the European Community
and its Member States, of the other part,
signed in Cotonou on 23 June 2000**

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS,

THE PRESIDENT OF THE CZECH REPUBLIC,

HER MAJESTY THE QUEEN OF DENMARK,

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA,

THE PRESIDENT OF THE HELLENIC REPUBLIC,

HIS MAJESTY THE KING OF SPAIN,

THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF IRELAND,

THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CYPRUS,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA,

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF HUNGARY,

THE PRESIDENT OF MALTA,

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS,

THE FEDERAL PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF AUSTRIA,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND,

THE PRESIDENT OF THE PORTUGUESE REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA,

THE PRESIDENT OF THE SLOVAK REPUBLIC,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND,

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF SWEDEN,
HER MAJESTY THE QUEEN OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND
NORTHERN IRELAND,
Contracting Parties to the Treaty establishing the European Community, hereinafter referred to as
"the Community", the States of the Community being hereinafter referred to as "Member States",
and
THE EUROPEAN COMMUNITY,
of the one part, and
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ANGOLA,
HER MAJESTY THE QUEEN OF ANTIGUA AND BARBUDA,
THE HEAD OF STATE OF THE COMMONWEALTH OF THE BAHAMAS,
THE HEAD OF STATE OF BARBADOS,
HER MAJESTY THE QUEEN OF BELIZE,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BENIN,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BOTSWANA,
THE PRESIDENT OF BURKINA FASO,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BURUNDI,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CAMEROON,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CAPE VERDE,
THE PRESIDENT OF THE CENTRAL AFRICAN REPUBLIC,
THE PRESIDENT OF THE ISLAMIC FEDERAL REPUBLIC OF THE COMOROS,
THE PRESIDENT OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF CONGO,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CONGO,

THE GOVERNMENT OF THE COOK ISLANDS,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CÔTE D'IVOIRE,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF DJIBOUTI,
THE GOVERNMENT OF THE COMMONWEALTH OF DOMINICA,
THE PRESIDENT OF THE DOMINICAN REPUBLIC,
THE PRESIDENT OF THE STATE OF ERITREA,
THE PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA,
THE PRESIDENT OF THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLIC OF FIJI,
THE PRESIDENT OF THE GABONESE REPUBLIC,
THE PRESIDENT AND HEAD OF STATE OF THE REPUBLIC OF THE GAMBIA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GHANA,
HER MAJESTY THE QUEEN OF GRENADA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GUINEA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GUINEA-BISSAU,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF EQUATORIAL GUINEA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GUYANA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF HAITI,
THE HEAD OF STATE OF JAMAICA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF KENYA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF KIRIBATI,
HIS MAJESTY THE KING OF THE KINGDOM OF LESOTHO,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LIBERIA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MADAGASCAR,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MALAWI,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MALI,
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF THE MARSHALL ISLANDS,
THE PRESIDENT OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF MAURITANIA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MAURITIUS,

THE GOVERNMENT OF THE FEDERATED STATES OF MICRONESIA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MOZAMBIQUE,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF NAMIBIA,
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF NAURU,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF NIGER,
THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF NIGERIA,
THE GOVERNMENT OF NIUE,
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF PALAU,
HER MAJESTY THE QUEEN OF THE INDEPENDENT STATE OF PAPUA NEW GUINEA,
THE PRESIDENT OF THE RWANDESE REPUBLIC,
HER MAJESTY THE QUEEN OF SAINT KITTS AND NEVIS,
HER MAJESTY THE QUEEN OF SAINT LUCIA,
HER MAJESTY THE QUEEN OF SAINT VINCENT AND THE GRENADINES,
THE HEAD OF STATE OF THE INDEPENDENT STATE OF SAMOA,
THE PRESIDENT OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF SÃO TOMÉ AND PRÍNCIPE,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SENEGAL,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SEYCHELLES,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SIERRA LEONE,
HER MAJESTY THE QUEEN OF SOLOMON ISLANDS,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF THE SUDAN,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SURINAME,
HIS MAJESTY THE KING OF THE KINGDOM OF SWAZILAND,
THE PRESIDENT OF THE UNITED REPUBLIC OF TANZANIA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CHAD,
THE GOVERNMENT OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF TIMOR-LESTE,
THE PRESIDENT OF THE TOGOLESE REPUBLIC,
HIS MAJESTY KING TAUFA'AHAU TUPOU IV OF TONGA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF TRINIDAD AND TOBAGO,

HER MAJESTY THE QUEEN OF TUVALU,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF UGANDA,
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF VANUATU,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ZAMBIA,
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ZIMBABWE,
whose States are hereinafter referred to as "ACP States",
of the other part,
HAVING REGARD to the Treaty establishing the European Community, on the one hand, and the Georgetown Agreement establishing the Group of African, Caribbean and Pacific States (ACP), on the other,
HAVING REGARD to the Partnership Agreement between the members of the African, Caribbean and Pacific Group of States, of the one part, and the European Community and its Member States, of the other part, signed in Cotonou on 23 June 2000 (hereinafter referred to as the "Cotonou Agreement"),
CONSIDERING that Article 95(1) of the Cotonou Agreement lays down that the duration of the Agreement shall be twenty years, starting on 1 March 2000,
CONSIDERING that the second subparagraph of Article 95(3) of the Cotonou Agreement provides that ten months before the expiry of each five-year period, the Parties shall enter into negotiations with a view to examining any possible amendments to the provisions of the Cotonou Agreement,
HAVE DECIDED to sign this Agreement amending the Cotonou Agreement and to this end have designated as their Plenipotentiaries:
HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS,
Armand DE DECKER
Minister for Development Cooperation
THE PRESIDENT OF THE CZECH REPUBLIC,
Vladimir A. CHIZHOV
Deputy Minister for Foreign Affairs
HER MAJESTY THE QUEEN OF DENMARK,
Ib Ritto ANDREASEN
Ambassador to Luxembourg

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY, Erich STATHER State Secretary, Federal Ministry for Economic Cooperation and Development	THE PRESIDENT OF IRELAND, Ronan MURPHY Director General, Development Cooperation Directorate, Department of Foreign Affairs
Dorothee JANETZKE-WENZEL Head of African Politics, Ministry of Foreign Affairs	THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC, Rocco Antonio CANGELOSI Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary, Permanent Representative to the European Union
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA, Väino REINART Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary, Permanent Representative to the European Union	THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CYPRUS, Nicholas EMILIOU Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary, Permanent Representative to the European Union
THE PRESIDENT OF THE HELLENIC REPUBLIC, Constantin KARABETSIS Ambassador, Director General for International Development Cooperation, Ministry of Foreign Affairs	THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA, Leide LICE-LICITE Ambassador, Deputy Permanent Representative to the EU, Counsellor of Education and Culture
HIS MAJESTY THE KING OF SPAIN, Alberto NAVARRO GONZALEZ State Secretary for the European Union	THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA, Rokas BERNOTAS Director of the Department of Multilateral Relations of the Ministry of Foreign Affairs
THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC, Brigitte GIRARDIN Minister with responsibility for Cooperation, Development and the French-speaking World	

HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG,

Jean-Louis SCHILTZ

Minister for Cooperation and Humanitarian Action,
Minister with responsibility for Communications

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF HUNGARY,

András BÁRSONY

Political State Secretary, Ministry of Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF MALTA,

Bernard HAMILTON

First Councillor, Acting Director for Bilateral Relations, Ministry of Foreign Affairs

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS,

P.J. YMKERS

Counsellor, Permanent Representation of the Netherlands to the EU

THE FEDERAL PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF AUSTRIA,

Gregor WOSCHNAGG

Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary,
Permanent Representative to the European Union

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND,

Jan TRUSZCZYNSKI

Secretary of State in the Ministry of Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE PORTUGUESE REPUBLIC,

João GOMES CRAVINHO

State Secretary for Foreign Affairs and Cooperation

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA,

Marjan ŠETINC

Ambassador, Coordinator for Development Cooperation and Humanitarian Assistance,
Ministry of Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE SLOVAK REPUBLIC,

Maroš ŠEFČOVIČ

Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary,
Permanent Representative to the European Union

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND,

Ritva JOLKKOSEN

Director General, Ministry of Foreign Affairs

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF SWEDEN, Agneta SÖDERMAN Ambassador to Luxembourg	THE HEAD OF STATE OF THE COMMONWEALTH OF THE BAHAMAS, Errol Leroy HUMPHREYS Ambassador
HER MAJESTY THE QUEEN OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND, Gareth THOMAS, MP Parliamentary Under-Secretary of State at the Department for International Development	THE HEAD OF STATE OF BARBADOS, Billie MILLER Senior Minister and Minister for Foreign Affairs & Foreign Trade
THE EUROPEAN COMMUNITY, Jean-Louis SCHILTZ Minister for Cooperation and Humanitarian Action, Minister with responsibility for Communications, President-in-office of the Council of the EU	HER MAJESTY THE QUEEN OF BELIZE, Yvonne HYDE Ambassador
Louis MICHEL Member of the Commission of the European Communities	THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BENIN, Massiyatou LATOUNDJI LAURIANO Minister for Industry, Trade and Employment Promotion
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ANGOLA, Ana DIAS LOURENCO Minister for Planning	THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BOTSWANA, Lt. Gen. Mompoti MERAFHE Minister for Foreign Affairs and International Cooperation
HER MAJESTY THE QUEEN OF ANTIGUA AND BARBUDA, Dr. Carl ROBERTS High Commissioner of Antigua & Barbuda to the United Kingdom	

- THE PRESIDENT OF BURKINA FASO,
Jean-Baptiste Marie Pascal COMPAORE
Minister for Finance and the Budget
- THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BURUNDI,
Thomas MINANI
Minister for Trade and Industry
- THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CAMEROON,
Isabelle BASSONG
Ambassador
- THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CAPE VERDE,
Victor Manuel BORGES
Minister for Foreign Affairs, Cooperation and Communities,
President of the ACP Council of Ministers
- THE PRESIDENT OF THE CENTRAL AFRICAN REPUBLIC,
Guy ZOUNGERE-SOKAMBI
Ambassador
- THE PRESIDENT OF THE ISLAMIC FEDERAL REPUBLIC OF THE COMOROS,
Aboudou SOEFO
Minister of State, Minister for Foreign Affairs and Cooperation
- THE PRESIDENT OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF CONGO,
Christian KAMBINGA SELE
Deputy Minister for International Cooperation
- THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CONGO,
Pierre MOUSSA
Minister of State for Planning, Regional Development and Economic Integration,
National Authorising Officer
- THE GOVERNMENT OF THE COOK ISLANDS
Todd McClay
Ambassador
- THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CÔTE D'IVOIRE,
Amadou SOUMAHORO
Minister for Trade

- THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF DJIBOUTI,
Ali Farah ASSOWEH
Minister for the Economy, Finance and Planning, with responsibility for privatisation
- THE GOVERNMENT OF THE COMMONWEALTH OF DOMINICA,
George R.E. BULLEN
Ambassador
- THE PRESIDENT OF THE DOMINICAN REPUBLIC,
Onofre ROJAS
Secretary of State, National Authorising Officer
- THE PRESIDENT OF THE STATE OF ERITREA,
Andebrhan WELDEGIORGIS
Ambassador
- THE PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA,
Sufian AHMED
Minister for Finance and Economic Development
- THE PRESIDENT OF THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLIC OF FIJI,
Ratu Seremaia T. CAVUILLATI
Ambassador
- THE PRESIDENT OF THE GABONESE REPUBLIC,
Casimir OYE MBA
Minister of State, Minister for Planning and Development Programmes,
National Authorising Officer
- THE PRESIDENT AND HEAD OF STATE OF THE REPUBLIC OF THE GAMBIA,
Yusupha Alieu KAH
Ambassador
- THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GHANA,
Georg Y. GUYAN-BAFFOUR, M.P.
Deputy Minister for Finance and Economic Planning
- HER MAJESTY THE QUEEN OF GRENADA,
Joan-Marie COUTAIN
Ambassador

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GUINEA,

El Hadj Thierno Habib DIALLO
Minister for Cooperation

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GUINEA-BISSAU,

Nagib JAHOUAD
Chargé d'affaires a.i.

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF EQUATORIAL GUINEA,

Victorino Nka OBIANG MAYE
Ambassador

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GUYANA,

Patrick Ignatius GOMES
Ambassador

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF HAITI,

Hérad ABRAHAM
Minister for Foreign Affairs and Religious Affairs

THE HEAD OF STATE OF JAMAICA,

K.D. KNIGHT, QC, MP
Minister for Foreign Affairs and Trade

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF KENYA,

Marx Gad NJUGUNA KAHENDE
Ambassador

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF KIRIBATI,

Paul MALIN
Head of Unit, DG Development of the Commission of the EC

HIS MAJESTY THE KING OF THE KINGDOM OF LESOTHO,

Mpho MALIE
Minister for Trade and Industry, Cooperatives and Marketing

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LIBERIA,

Yeungor Sevelee TELEWODA
Ambassador

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MADAGASCAR,

Sahobisoa Olivier ANDRIANARISON

Minister for Industrialisation, Trade and Private Sector Development

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MALAWI,

Brian Granthen BOWLER

Ambassador

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MALI,

Moctar OUANE

Minister for Foreign Affairs and International Cooperation

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF THE MARSHALL ISLANDS,

Paul MALIN

Head of Unit, DG Development of the Commission of the EC

THE PRESIDENT OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF MAURITANIA,

Sidi OULD DIDI

Minister for Economic Affairs and Development

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MAURITIUS,

Sutiawan GUNESSEE

Ambassador

THE GOVERNMENT OF THE FEDERATED STATES OF MICRONESIA,

Paul MALIN

Head of Unit, DG Development of the Commission of the EC

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MOZAMBIQUE,

Henrique BANZE

Deputy Minister for Foreign Affairs and Cooperation, National Authorising Officer

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF NAMIBIA,

Peter Hijitevi KATAJAVIVI

Ambassador

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF NAURU,

Dr. Karl H. KOCH

Honorary Consul in Belgium

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF NIGER,

Ali MAHAMAN LAMINE ZEINE

Minister for Economic and Financial Affairs

THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF NIGERIA,

Clarkson NWAKANMA UMELO

Ambassador

THE GOVERNMENT OF NIUE,

Todd McCLAY

Ambassador

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF PALAU,

Paul MALIN

Head of Unit, DG Development of the Commission of the EC

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE INDEPENDENT STATE OF PAPUA NEW GUINEA,

Sir Rabbie NAMALIU KCMG, MP

Minister for Foreign Affairs and Immigration

THE PRESIDENT OF THE RWANDESE REPUBLIC,

Monique NSANZABAGANWA

State Secretary with responsibility for planning at the Ministry of Finance

HER MAJESTY THE QUEEN OF SAINT KITTS AND NEVIS,

Timothy HARRIS

Minister for Foreign Affairs and International Trade

HER MAJESTY THE QUEEN OF SAINT LUCIA,

George R.E. BULLEN

Ambassador

HER MAJESTY THE QUEEN OF SAINT VINCENT AND THE GRENADINES,

George R.E. BULLEN

Ambassador

THE HEAD OF STATE OF THE INDEPENDENT STATE OF SAMOA,

Taufiti Ufiu MEREDITH

Ambassador

THE PRESIDENT OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF SÃO TOMÉ AND PRÍNCIPE,

Horácio FERNANDES DA FONSECA PURVIS
Chargé d'affaires a.i.

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SENEGAL,

Saliou CISSE
Ambassador

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SEYCHELLES,

Patrick PILLAY
Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SIERRA LEONE,

Mohamed B. DARAMY
Minister for Development and Economic Planning

HER MAJESTY THE QUEEN OF SOLOMON ISLANDS,

Fredrick FONO
Minister for National Planning and Aid Coordination

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA,

Mosibudi MANGENA
Minister for Science and Technology

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF THE SUDAN,

Ali Yousif AHMED
Ambassador

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SURINAME,

Maria E. LEVENS
Minister for Foreign Affairs

HIS MAJESTY THE KING OF THE KINGDOM OF SWAZILAND,

Clifford Sibusiso MAMBA
Principal Secretary of the Ministry of Foreign Affairs and Trade

THE PRESIDENT OF THE UNITED REPUBLIC OF TANZANIA,

Festus B. LIMBU, MP
Deputy Minister for Finance

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CHAD,

Abderahim Yacoub NDIAYE
Ambassador

THE GOVERNMENT OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF TIMOR LESTE

José António AMORIM DIAS
Ambassador,
Head of the Mission to the European Union

THE PRESIDENT OF THE TOGOLESE REPUBLIC,

Gilbert BAWARA
Minister Delegate to the Minister of State,
Minister for Foreign Affairs and African Integration with responsibility for cooperation

HIS MAJESTY KING TAUFA'AHAU TUPOU IV OF TONGA,

Paul MALIN
Head of Unit, DG Development of the Commission of the EC

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF TRINIDAD AND TOBAGO,

Diane SEUKERAN
Minister of State, Ministry of Trade and Industry

HER MAJESTY THE QUEEN OF TUVALU,

Paul MALIN
Head of Unit, DG Development of the Commission of the EC

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF UGANDA,

Deo K. RWABITA
Ambassador

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF VANUATU,

Sato KILMAN
Deputy Prime Minister and Minister for Foreign Affairs

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ZAMBIA,

Felix CHIBOTA MUTATI
Deputy Minister for Finance and National Planning

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ZIMBABWE,

Gift PUNUNGWE
Ambassador

WHO, having exchanged their Full Powers, found in good and due form,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

SOLE ARTICLE

B. TEXT OF THE ARTICLES OF THE COTONOU AGREEMENT

In accordance with the procedure laid down in Article 95 thereof, the Cotonou Agreement shall be amended by the following provisions:

A. PREAMBLE

1. After the eighth recital, commencing "CONSIDERING the Convention for the Protection of Human Rights...", the following recitals shall be inserted:
 "REAFFIRMING that the most serious crimes of concern to the international community must not go unpunished and that their effective prosecution must be ensured by taking measures at national level and by enhancing global collaboration;

CONSIDERING that the establishment and effective functioning of the International Criminal Court constitute an important development for peace and international justice";

2. The tenth recital, commencing "CONSIDERING that the development targets and principles... ", shall be replaced by the following:

"CONSIDERING that the Millennium Development Goals emanating from the Millennium Declaration adopted by the United Nations General Assembly in 2000, in particular the eradication of extreme poverty and hunger, as well as the development targets and principles agreed in the United Nations Conferences, provide a clear vision and must underpin ACP-EU cooperation within this Agreement";

1. In Article 4, the introductory part shall be replaced by the following:

"The ACP States shall determine the development principles, strategies and models of their economics and societies in all sovereignty. They shall establish, with the Community, the cooperation programmes provided for under this Agreement. However, the Parties recognise the complementary role of and potential for contributions by non-State actors and local decentralised authorities to the development process. To this end, under the conditions laid down in this Agreement, non-State actors and local decentralised authorities shall, where appropriate:"

2. Article 8 shall be amended as follows:

(a) paragraph 2 shall be replaced by the following:

- "2. The objective of this dialogue shall be to exchange information, to foster mutual understanding and to facilitate the establishment of agreed priorities and shared agendas, in particular by recognising existing links between the different aspects of the relations between the Parties and the various areas of cooperation as laid down in this Agreement. The dialogue shall facilitate consultations between the Parties within international fora. The objectives of the dialogue shall also include preventing situations arising in which one Party might deem it necessary to have recourse to the consultation procedures envisaged in Articles 96 and 97.;"

- (b) paragraph 6 shall be replaced by the following:
- "6. The dialogue shall be conducted in a flexible manner. The dialogue shall be formal or informal according to the need, and conducted within and outside the institutional framework, including the ACP Group, the Joint Parliamentary Assembly, in the appropriate format and at the appropriate level, including regional, sub-regional or national level.";
- (c) the following paragraph shall be inserted:
- "6a. Where appropriate, and in order to prevent situations arising in which one Party might deem it necessary to have recourse to the consultation procedure foreseen in Article 96, dialogue covering the essential elements shall be systematic and formalised in accordance with the modalities set out in Annex VII."
3. The title of Article 9 shall be replaced by the following:
- "Essential elements regarding human rights, democratic principles and the rule of law, and fundamental element regarding good governance".
4. Article 11 shall be amended as follows:
- (a) the following paragraph shall be inserted:
- "3a. The Parties also undertake to cooperate in the prevention of mercenary activities in accordance with their obligations under international conventions and instruments, and their respective legislations and regulations.";
- (b) the following paragraph shall be added:
- "6. In promoting the strengthening of peace and international justice, the Parties reaffirm their determination to:
- share experience in the adoption of legal adjustments required to allow for the ratification and implementation of the Rome Statute of the International Criminal Court; and
 - fight against international crime in accordance with international law, giving due regard to the Rome Statute.
- The Parties shall seek to take steps towards ratifying and implementing the Rome Statute and related instruments.".

5. The following Articles shall be inserted:

"Article 11a

Fight against terrorism

The Parties reiterate their firm condemnation of all acts of terrorism and undertake to combat terrorism through international cooperation, in accordance with the Charter of the United Nations and international law, relevant conventions and instruments and in particular full implementation of UN Security Council Resolutions 1373 (2001) and 1456 (2003) and other relevant UN resolutions. To this end, the Parties agree to exchange:

- information on terrorist groups and their support networks; and
- views on means and methods to counter terrorist acts, including in technical fields and training, and experiences in relation to the prevention of terrorism.

Article 11b

Cooperation in countering the proliferation of weapons of mass destruction

1. The Parties consider that the proliferation of weapons of mass destruction and their means of delivery, both to State and non-State actors, represents one of the most serious threats to international stability and security.

The Parties therefore agree to cooperate and to contribute to countering the proliferation of weapons of mass destruction and their means of delivery through full compliance with and national implementation of their existing obligations under international disarmament and non-proliferation treaties and agreements and other relevant international obligations.

The Parties agree that this provision constitutes an essential element of this Agreement.

2. The Parties furthermore agree to cooperate and to contribute to the objective of non-proliferation by:

- taking steps to sign, ratify or accede to, as appropriate, and fully implement all other relevant international instruments;
- the establishment of an effective system of national export controls, controlling the export as well as transit of weapons of mass destruction related goods, including a weapons of mass destruction end-use control on dual use technologies and containing effective sanctions for breaches of export controls.

Financial and technical assistance in the area of cooperation to counter the proliferation of weapons of mass destruction will be financed by specific instruments other than those intended for the financing of ACP-EC cooperation.

3. The Parties agree to establish a regular political dialogue that will accompany and consolidate their cooperation in this area.

4. If, after having conducted a strengthened political dialogue, a Party, informed in particular by reports by the International Atomic Energy Agency (IAEA), the Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons (OPCW) and other relevant multilateral institutions, considers that the other Party has failed to fulfil an obligation stemming from paragraph 1, it shall, except in cases of special urgency, supply the other Party and both the ACP and the EU Councils of Ministers with the relevant information required for a thorough examination of the situation with a view to seeking a solution acceptable to the Parties. To this end, it shall invite the other Party to hold consultations that focus on the measures taken or to be taken by the Party concerned to remedy the situation.
5. The consultations shall be conducted at the level and in the form considered most appropriate for finding a solution.
- The consultations shall begin no later than 30 days after the invitation and shall continue for a period established by mutual agreement, depending on the nature and gravity of the violation. In no case shall the dialogue under the consultation procedure last longer than 120 days.
6. If the consultations do not lead to a solution acceptable to both Parties, if consultation is refused or in cases of special urgency, appropriate measures may be taken. These measures shall be revoked as soon as the reasons for taking them no longer prevail."
6. The following point shall be added to Article 23:
- "l) the promotion of traditional knowledge."
7. In Article 25(1), point (d) shall be replaced by the following:
- "(d) promoting the fight against:
- HIV/AIDS, ensuring the protection of sexual and reproductive health and rights of women;
 - other poverty-related diseases, particularly malaria and tuberculosis;"
8. Article 26 shall be amended as follows:
- (a) points (c) and (d) shall be replaced by the following:
- "(c) helping community-based institutions to give children the opportunity to develop their physical, psychological, social and economic potential;
- (d) reintegrating into society children in post-conflict situations through rehabilitation programmes; and";
- (b) the following point shall be added:
- "(e) promoting the active participation of young citizens in public life and fostering student exchanges and interaction of ACP and EU youth organisations."

9. The introductory part of Article 28 shall be replaced by the following:
- "Cooperation shall provide effective assistance to achieve the objectives and priorities which the ACP States have set themselves in the context of regional and sub-regional cooperation and integration, including inter-regional and intra-ACP cooperation. Regional cooperation may also involve non-ACP developing countries as well as Overseas Countries and Territories (OCTs) and outermost regions. In this context, cooperation support shall aim to:"
10. In Article 29(a), point (i) shall be replaced by the following:
- "(i) regional integration institutions and organisations set up by the ACP States and those with ACP State participation that promote regional cooperation and integration, and".
11. Paragraph 2 of Article 30 shall be replaced by the following:
- "2. Cooperation shall also support inter and intra-ACP cooperation schemes and initiatives, including those involving non-ACP developing countries.".
12. The following indent shall be added to Article 43(4):
- "- the development and encouragement of the use of local content for Information and Communication Technologies.".
13. Article 58 shall be replaced by the following:
- "Article 58
Eligibility for financing
1. The following entities or bodies shall be eligible for financial support provided under this Agreement:
 - (a) ACP States;
 - (b) regional or inter-State bodies to which one or more ACP States belong, including bodies with non-ACP State members, which are authorised by those ACP States; and
 - (c) joint bodies set up by the ACP States and the Community to pursue certain specific objectives.
 2. Subject to the agreement of the ACP State or States concerned, the following shall also be eligible for financial support:
 - (a) national and/or regional public or semi-public agencies and departments of ACP States, including Parliaments, and, in particular, their financial institutions and development banks;
 - (b) companies, firms and other private organisations and private operators of ACP States;
 - (c) enterprises of a Community Member State to enable them, in addition to their own contribution, to undertake productive projects in the territory of an ACP State;

- (d) ACP or Community financial intermediaries providing, promoting and financing private investments in ACP States;
- (e) local decentralised authorities from ACP States and the Community; and
- (f) developing countries that are not part of the ACP Group where they participate in a joint initiative or regional organisation with ACP States.
3. Non-State actors from ACP States and the Community which have a local character shall be eligible for financial support provided under this Agreement, according to the modalities agreed in the national and regional indicative programmes".
14. Paragraphs 2 and 3 of Article 68 shall be replaced by the following:
- "2. The purpose of support in cases of short-term fluctuations in export earnings is to safeguard socio-economic reforms and policies that could be affected negatively as a result of a drop in revenue and to remedy the adverse effects of instability of export earnings, in particular from agricultural and mining products.
3. The extreme dependence of the ACP States' economies on exports, in particular from the agricultural and mining sectors, shall be taken into account in the allocation of resources in the year of application. In this context, the least developed, landlocked and island, post-conflict and post natural disaster ACP States shall receive more favourable treatment".
15. In Article 89, paragraph 1 shall be replaced by the following:
- "1. Specific actions shall be pursued to support island ACP States in their efforts to halt and reverse their increasing vulnerability caused by new and severe economic, social and ecological challenges. These actions shall seek to advance the implementation of the small island developing States' priorities for sustainable development, while promoting a harmonised approach to their economic growth and human development."
16. Article 96 shall be amended as follows:
- (a) The following paragraph shall be inserted:
- "1a. Both Parties agree to exhaust all possible options for dialogue under Article 8, except in cases of special urgency, prior to commencement of the consultations referred to in paragraph 2(a) of this Article.";
- (b) In paragraph 2, point (a) shall be replaced by the following:
- "(a) If, despite the political dialogue on the essential elements as provided for under Article 8 and paragraph 1a of this Article, a Party considers that the other Party fails to fulfil an obligation stemming from respect for human rights, democratic principles and the rule of law referred to in Article 9(2), it shall, except in cases of special urgency, supply the other Party and the Council of Ministers with the relevant information required for a thorough examination of the situation with a view to seeking a solution acceptable to the Parties. To this end, it shall invite the other Party to hold consultations that focus on the measures taken or to be taken by the Party concerned to remedy the situation in accordance with Annex VII.

The consultations shall be conducted at the level and in the form considered most appropriate for finding a solution.

The consultations shall begin no later than 30 days after the invitation and shall continue for a period established by mutual agreement, depending on the nature and gravity of the violation. In no case shall the dialogue under the consultations procedure last longer than 120 days.

If the consultations do not lead to a solution acceptable to both Parties, if consultation is refused or in cases of special urgency, appropriate measures may be taken. These measures shall be revoked as soon as the reasons for taking them no longer prevail."

17. In Article 97, paragraph 2 shall be replaced by the following:

"2. In such cases either Party may invite the other to enter into consultations. Such consultations shall begin no later than 30 days after the invitation and dialogue under the consultations procedure shall last no longer than 120 days."

18. Article 100 shall be replaced by the following:

"Article 100

Status of the texts

The Protocols and Annexes attached to this Agreement shall form an integral part thereof. Annexes Ia, II, III, IV and VI may be revised, reviewed and/or amended by the Council of Ministers on the basis of a recommendation from the ACP-EC Development Finance Cooperation Committee.

This Agreement, drawn up in two copies in the Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Slovak, Slovenian, Spanish and Swedish languages, all texts being equally authentic, shall be deposited in the archives of the General Secretariat of the Council of the European Union and the Secretariat of the ACP States, which shall both transmit a certified copy to the government of each of the Signatory States."

C. ANNEXES

1. In Annex I, the following point shall be added:

"9. By derogation from Article 58 of this Agreement, an amount of EUR 90 million shall be transferred to the intra ACP envelope under the 9th EDF. This amount may be allocated to finance devolution for the period 2006-2007, and shall be managed directly by the Commission."

2. The following Annex shall be inserted:

"ANNEX Ia

Multi-annual financial framework of cooperation under this Agreement

1. For the purposes set out in this Agreement and for a period beginning on 1 March 2005, a multi-annual financial framework of cooperation shall cover commitments beginning on 1 January 2008 for a period of five or six years.

2. For this new period, the European Union shall maintain its aid effort to ACP States at least at the same level as that of the 9th EDF, not including balances; to this shall be added, based on Community estimates, the effects of inflation, growth within the European Union and enlargement to 10 new Member States in 2004.
3. Any required amendments to the multi-annual financial framework or relative parts of the Agreement shall be decided by the Council of Ministers by derogation from Article 95 of this Agreement."
3. Annex II shall be amended as follows:
- (a) Article 2 shall be amended as follows:
- (i) paragraph 7 shall be replaced by the following:
- "7. Ordinary loans may be extended on concessional terms and conditions in the following cases:
- (a) for infrastructure projects in the Least Developed Countries, in post-conflict countries and post-natural disaster countries – other than those referred to under (aa) – that are prerequisites for private sector development. In such cases, the interest rate of the loan will be reduced by 3%;
- (aa) for infrastructure projects by commercially-run public entities, that are pre-requisites for private sector development in countries subject to restrictive borrowing conditions under the Heavily Indebted Poor Countries (HIPC) initiative or another internationally agreed debt sustainability framework. In such cases, the Bank shall seek to reduce the average cost of funds through appropriate co-financing with other donors. Should this not be deemed possible, the interest rate of the loan may be reduced by such amount as required to comply with the level arising from the HIPC initiative or a new internationally agreed debt sustainability framework;
- (b) for projects which involve restructuring operations in the framework of privatisation or for projects with substantial and clearly demonstrable social or environmental benefits. In such cases, loans may be extended with an interest rate subsidy the amount and form of which shall be decided with respect to the particular characteristics of the project. However, the interest rate subsidy shall not be higher than 3%.
- The final rate of loans falling under (a) or (b) shall, in any case, never be less than 50% of the reference rate.";
- (ii) paragraph 9 shall be replaced by the following:
- "9. Interest subsidies may be capitalised or may be used in the form of grants. Up to 10% of the budget for interest rate subsidies may be used to support project related technical assistance in ACP countries.";

- (b) Article 3 shall be amended as follows:
- (i) paragraph 1 shall be replaced by the following:
- "1. The Investment Facility shall operate in all economic sectors and support investments of private and commercially run public sector entities, including revenue generating economic and technological infrastructure critical for the private sector. The Facility shall:
- (a) be managed as a revolving fund and aim at being financially sustainable. Its operations shall be on market-related terms and conditions and shall avoid creating distortions on local markets and displacing private sources of finances;
 - (b) support the ACP financial sector and have a catalytic effect by encouraging the mobilisation of long-term local resources and attracting foreign private investors and lenders to projects in the ACP States;
 - (c) bear part of the risk of the projects it funds, its financial sustainability being ensured through the portfolio as a whole and not from individual interventions; and
 - (d) seek to channel funds through ACP national and regional institutions and programmes that promote the development of small-and medium-sized enterprises (SMEs).";
- (ii) the following paragraph shall be inserted:
- "1a. The Bank shall be remunerated for the cost incurred in managing the Investment Facility. For the first two years after the entry into force of the second financial protocol, this remuneration shall be up to an amount of 2% p.a. of the total initial endowment of the Investment Facility. Thereafter, the remuneration of the Bank shall include a fixed component of 0,5% p.a. of the initial endowment and a variable component of an amount of up to 1,5% p.a. of the portfolio of the Investment Facility that is invested in projects in ACP countries. The remuneration shall be financed out of the Investment Facility.";
- (c) In Article 5, point (b) shall be replaced by the following:
- "(b) in the case of ordinary loans and risk capital financing for small-and medium-sized enterprises (SMEs), the exchange rate risk shall, as a general rule, be shared by the Community, on the one hand, and by the other Parties involved, on the other. On average, the foreign exchange rate risk should be shared equally; and";

- (d) The following Articles shall be inserted:
- "Article 6a
Annual reporting on the Investment Facility
- Representatives of the EU Member States responsible for the Investment Facility, Representatives of the ACP States, as well as the European Investment Bank, the European Commission, the EU Council Secretariat and the ACP Secretariat shall meet annually to discuss the operations, performance and policy questions concerning the Investment Facility.
- Article 6b
Review of performance of the Investment Facility
- The overall performance of the Investment Facility shall be subject to a joint review at the mid-term and end-term of a financial protocol. Such an exercise may include a recommendation on how to improve the implementation of the Facility."
4. Annex IV shall be amended as follows:
- (a) Article 3 shall be amended as follows:
- (i) in paragraph 1, point (a) shall be replaced by the following:
- "(a) needs shall be assessed on the basis of criteria pertaining to per capita income, population size, social indicators and level of indebtedness, export earning losses and dependence on export earnings, in particular in the sectors of agriculture and mining. Special treatment shall be accorded to the least developed ACP States, and the vulnerability of island and landlocked States shall duly be taken into account. In addition, account shall be taken of the particular difficulties of countries dealing with the aftermath of conflict or natural disaster; and";
- (ii) the following paragraph shall be added:
- "5. Without prejudice to Article 5(7) concerning reviews, the Community may, in order to take account of special needs or exceptional performance, increase a country's allocation.";

- (b) Article 4 shall be amended as follows:
- (i) paragraph 1 shall be replaced by the following:
- "1. Upon receipt of the information referred to above, each ACP State shall draw up and submit to the Community a draft indicative programme on the basis of and consistent with its development objectives and priorities as expressed in the CSS. The draft indicative programme shall contain:
- (a) the focal sector, sectors or areas on which support should be concentrated;
- (b) the most appropriate measures and operations for attaining the objectives and targets in the focal sector, sectors or areas;
- (c) the resources reserved for programmes and projects outside the focal sector(s) and/or the broad outlines of such activities, as well as an indication of the resources to be deployed for each of these elements;
- (d) the types of non-State actors eligible for funding, in accordance with the criteria laid down by the Council of Ministers, the resources allocated for non-State actors and the type of activities to be supported, which must be not-for-profit;
- (c) proposals for regional programmes and projects; and
- (f) a reserve for insurance against possible claims and to cover cost increases and contingencies.";
- (ii) paragraph 3 shall be replaced by the following:
- "3. The draft indicative programme shall be the subject of an exchange of views between the ACP State concerned and the Community. The indicative programme shall be adopted by common agreement between the Commission on behalf of the Community and the ACP State concerned. It shall, when adopted, be binding on both the Community and that State. This indicative programme shall be annexed to the CSS and shall in addition contain:
- (a) specific and clearly identified operations, especially those that can be committed before the next review;
- (b) a timetable for implementation and review of the indicative programme, including commitments and disbursements of resources; and
- (c) the parameters and criteria for the reviews.";

- (iii) the following paragraph shall be added:
- "5. When an ACP State faces a crisis situation as the result of a war or other conflict, or exceptional circumstances with a comparable effect, preventing the National Authorising Officer from carrying out his duty, the Commission may itself manage the resources allocated to the State in question in accordance with Article 3 and use it for special support. Special support may concern peace-building policies, conflict management and resolution, post-conflict support, including institution-building, economic and social-development activities, taking particular account of the needs of the most vulnerable sections of the population. The Commission and the ACP State concerned shall revert to normal implementation and normal management procedures as soon as the authorities responsible for managing cooperation are able to do so once more.";
- (c) Article 5 shall be amended as follows:
- (i) throughout this article, the term "Head of Delegation" shall be replaced by the term "Commission";
- (ii) in paragraph 4, point (b) shall be replaced by the following:
- "(b) programmes and projects outside the focal sector(s)";
- (iii) paragraph 7 shall be replaced by the following:
- "7. Following the completion of the mid-term and end-of-term reviews, the Commission may, on behalf of the Community, revise the resource allocation in the light of current needs and performance of the ACP State concerned.";
- (d) In Article 6, paragraph 1 shall be replaced by the following:
- "1. Regional cooperation shall cover operations benefiting and involving:
- (a) two or more or all ACP States as well as any non-ACP developing countries participating in these operations, and/or
- (b) a regional body of which at least two ACP States are members, including those with members which are non-ACP countries.";

- (e) Article 9 shall be replaced by the following:
- "Article 9
Resource allocation
1. At the beginning of the period covered by the Financial Protocol, each region shall receive from the Community an indication of the volume of resources from which it may benefit during a five-year period. The indicative resource allocation shall be based on an estimate of needs and the progress and prospects in the process of regional cooperation and integration. In order to achieve an adequate scale and to increase efficiency, regional and national funds may be mixed for financing regional operations with a distinct national component.
2. Without prejudice to Article 11 concerning reviews, the Community may, in order to take account of new needs or exceptional performance, increase a region's allocation." ;
- (f) In Article 10(1), point (c) shall be replaced by the following:
- "(c) the programmes and projects enabling those objectives to be attained, insofar as they have been clearly identified, as well as an indication of the resources to be deployed for each of these elements and a timetable for their implementation." ;
- (g) Article 12 shall be replaced by the following:
- "Article 12
Intra-ACP cooperation
1. At the beginning of the period covered by the Financial Protocol, the Community shall indicate to the ACP Council of Ministers the part of the funds earmarked for regional operations that shall be set aside for operations that benefit many or all ACP States. Such operations may transcend the concept of geographic location.
2. The Community may, in order to take account of new needs for increasing the impact of intra-ACP activities, increase the allocation for intra-ACP cooperation." ;
- (h) Article 13 shall be replaced by the following:
- "Article 13
Requests for financing
1. Requests for financing of regional programmes shall be submitted by:
- (a) a duly mandated regional body or organisation; or
- (b) a duly mandated sub-regional body or organisation or an ACP State in the region concerned at the programming stage, provided that the operation has been identified in the RIP.

2. Requests for financing of intra-ACP programmes shall be submitted by:
- (a) at least three duly mandated regional bodies or organisations belonging to different geographic regions, or at least two ACP States from each of the three regions; or
 - (b) the ACP Council of Ministers, or the ACP Committee of Ambassadors; or
 - (c) international organisations carrying out operations that contribute to the objectives of regional cooperation and integration, such as the African Union, subject to prior approval by the ACP Committee of Ambassadors. "
- (i) Article 14 shall be replaced by the following:
- "Article 14
Procedures for implementation
1. [deleted]
 2. [deleted]
 3. Account being taken of the objectives and inherent characteristics of regional cooperation, including intra-ACP cooperation, operations undertaken in this sphere shall be governed by the procedures established for development finance cooperation where applicable.
4. In particular and subject to paragraphs 5 and 6, any regional programme or project financed from the Fund shall give rise to:
 - (a) either, in accordance with Article 17, a financing agreement drawn up between the Commission and one of the bodies mentioned in Article 13; in such cases, the relevant body shall designate a Regional Authorising Officer whose duties correspond *mutatis mutandis* with those of the National Authorising Officer;
 - (b) or a grant contract as defined in Article 19a drawn up between the Commission and one of the bodies mentioned in Article 13, depending on the nature of the action and where the relevant body, other than an ACP State, is responsible for carrying out the programme or project.
 5. Programmes and projects financed from the Fund and for which requests for financing have been presented by international organisations in accordance with Article 13(2)(c) shall give rise to the drawing up of a grant contract.
 6. Programmes and projects financed from the Fund for which requests for financing have been presented by the ACP Council of Ministers or Committee of Ambassadors shall be implemented either by the ACP Secretariat, in which case a financing agreement shall be drawn up between the Commission and the Secretariat in accordance with Article 17, or by the Commission, depending on the nature of the action. "

- (j) In Chapter 3, the title shall be replaced by the following:
 "APPRAISAL AND FINANCING";
- (k) Article 15 shall be replaced by the following:
 "Article 15
 Identification, preparation and appraisal of programmes and projects
1. Programmes and projects that have been presented by the ACP State concerned shall be subject to joint appraisal. The ACP-EC Development Finance Cooperation Committee shall develop the general guidelines and criteria for appraisal of programmes and projects. These programmes and projects are generally multi-annual and may incorporate a whole range of actions of a limited size in a particular area.
 2. Programme and project dossiers prepared and submitted for financing must contain all information necessary for the appraisal of the programmes and projects or, where programmes and projects have not been completely defined, provide the broad outlines necessary for their appraisal.
 3. Programme and project appraisal shall take due account of national human resource constraints and ensure a strategy favourable to the promotion of such resources. It shall also take into account the specific characteristics and constraints of each ACP State.
- (l) Article 16 shall be replaced by the following:
 "Article 16
 Financing proposal and decision
1. The conclusions of the appraisal shall be summarised in a financing proposal, the final version of which shall be drawn up by the Commission in close collaboration with the ACP State concerned.
 2. [deleted]
 3. [deleted]
 4. The Commission, acting on behalf of the Community, shall communicate its financing decision to the ACP State concerned within 90 days from the date on which the final version of the financial proposal is drawn up.
4. Programmes and projects to be implemented by non-State actors which are eligible in accordance with this Agreement may be appraised by the Commission alone and give rise to the establishment, between the Commission and non-State actors, of grant contracts as defined in Article 19a. This appraisal shall comply with Article 4(1)(d) regarding the types of actors, their eligibility and the type of activity to be supported. The Commission, through the Head of Delegation, shall inform the National Authorising Officer of such allocated grants. ";

2. The financing agreement shall be drawn up between the Commission and the ACP State concerned within 60 days of the decision taken by the Commission on behalf of the Community. The financing agreement shall:

- (a) specify, in particular, the details of the Community's financial contribution, the financing arrangements and terms and the general and specific provisions relating to the programme or project concerned; and
- (b) make adequate provision for appropriations to cover cost increases and contingencies.

3. Any unexpended balance left upon closure of the accounts of programmes and projects shall accrue to the ACP State or States concerned.";

(n) Article 18 shall be replaced by the following:

"Article 18
Overrun

- 1. Once it appears that there is a risk of cost over-runs over and above the financing available under the financing agreement, the National Authorising Officer shall notify the Commission and request its prior approval on the measures which the National Authorising Officer intends to take in order to cover such cost over-runs, either by reducing the scale of the programme or project or by calling on national or other non-Community resources.

5. Where the financing proposal is not adopted by the Commission on behalf of the Community, the ACP State concerned shall be informed immediately of the reasons for that decision. In such a case, the representatives of the ACP State concerned may, within 60 days thereafter, request either:

- (a) that the matter be referred to the ACP-EC Development Finance Cooperation Committee set up under this Agreement; or
- (b) that they be given a hearing by the Community's representatives.

6. Following such a hearing, a definitive decision to adopt or reject the financing proposal shall be taken by the Commission on behalf of the Community. Before any decision is taken, the ACP State concerned may forward to the Commission any facts which may appear necessary to supplement the information available to it.";

(m) Article 17 shall be replaced by the following:

"Article 17
Financing Agreement

- 1. Save as otherwise provided for in this Agreement, for any programme or project financed from the Fund, a financing agreement shall be drawn up between the Commission and the ACP State concerned.

- (o) 2. If it is not possible to reduce the scale of the programme or project or to cover the over-runs with other resources, the Commission, acting on behalf of the Community, may, on the basis of a reasoned request from the National Authorising Officer, take an additional financing decision on resources from the indicative programme." ;
- (o) Article 19 shall be replaced by the following:
- "Article 19
Retroactive financing
1. In order to ensure early project start-up, avoid gaps between sequential projects and prevent delays, the ACP States may, on completion of project appraisal and before the financing decision is taken, pre-finance activities linked to the start-up of programmes, preliminary and seasonal work, orders for equipment with long delivery lead times as well as some on-going operations. Such expenditure shall satisfy the procedures provided for in this Agreement.
 2. Any expenditure referred to in paragraph 1 shall be mentioned in the financing proposal and shall be without prejudice to the financing decision taken by the Commission on behalf of the Community.
 3. Expenditure made by the ACP State under this Article shall be retroactively financed under the programme or project, once the financing agreement is signed." ;
- (p) In Chapter 4, the title shall be replaced by the following:
- "IMPLEMENTATION";
- (q) The following Articles shall be inserted:
- "Article 19a
Implementation measures
1. Where financial execution is the Commission's responsibility, implementation of programmes and projects financed from the Fund shall consist chiefly of the following:
 - (a) awarding of procurement contracts;
 - (b) awarding of grants;
 - (c) performance by direct labour;
 - (d) direct payments as budgetary support, support for sectoral programmes, debt relief and support to cover short-term fluctuations in export earnings.
 2. In the context of this Annex, procurement contracts are contracts for pecuniary interest concluded in writing in order to obtain, against payment of a price, the supply of movable assets, the execution of works or the provision of services.

3. In the context of this Annex, grants are direct financial contributions awarded by way of a donation in order to finance:
- (a) either an action designed to help achieve an objective of this Agreement or of a programme or project adopted in accordance with this Agreement, or
 - (b) the functioning of a body which pursues such an objective.
- Grants shall be covered by a written contract.
- Article 19b
Tender procedure with suspension clause
- In order to ensure early project start-up, the ACP States may, in all duly substantiated cases and in agreement with the Commission, issue invitations to tender for all types of contracts with a suspension clause, once project appraisal is completed but before the financing decision is taken. Such a provision must be mentioned in the financing proposal.”;
- (r) Article 20 shall be replaced by the following:
- “Article 20
Eligibility
- Save where a derogation is granted in accordance with Article 22, and without prejudice to Article 26:
- 1) participation in procedures for the awarding of procurement contracts or grants financed from the Fund shall be open to all natural and legal persons from ACP States and Member States of the Community;
 - 2) supplies and materials purchased under a contract financed from the Fund must originate in a State that is eligible under point 1. In this context, the definition of the concept of “originating products” shall be assessed by reference to the relevant international agreements, and supplies originating in the Community shall include supplies originating in the Overseas Countries and Territories;
 - 3) participation in procedures for the awarding of procurement contracts or grants financed from the Fund shall be open to international organisations;
 - 4) whenever the Fund finances an operation implemented through an international organisation, participation in procedures for the awarding of procurement contracts or grants shall be open to all natural and legal persons who are eligible under point 1, and to all natural and legal persons who are eligible according to the rules of the organisation, care being taken to ensure equal treatment of all donors.
- The same rules apply for supplies and materials;

- 5) whenever the Fund finances an operation implemented as part of a regional initiative, participation in procedures for the awarding of procurement contracts or grants shall be open to all natural and legal persons who are eligible under point 1, and to all natural and legal persons from a country participating in the relevant initiative. The same rules apply for supplies and materials;
- 6) whenever the Fund finances an operation co-financed with a third State, participation in procedures for the awarding of procurement contracts or grants shall be open to all natural and legal persons eligible under point 1, and to all persons eligible under the rules of the above mentioned third State. The same rules apply for supplies and materials.";
- (s) Article 22 shall be replaced by the following:
- "Article 22
Derogations
1. In exceptional duly substantiated circumstances, natural or legal persons from third countries not eligible under Article 20 may be authorised to participate in procedures for the awarding of procurement contracts or grants financed by the Community at the justified request of the ACP States concerned. The ACP States concerned shall, on each occasion, provide the Commission with the information needed to decide on such derogation, with particular attention being given to:
- (a) the geographical location of the ACP State concerned;
- (b) the competitiveness of contractors, suppliers and consultants from the Member States and the ACP States;
- (c) the need to avoid excessive increases in the cost of performance of the contract;
- (d) transport difficulties or delays due to delivery times or other similar problems;
- (e) technology that is the most appropriate and best suited to local conditions;
- (f) cases of extreme urgency;
- (g) the availability of products and services in the relevant markets.
2. In the case of projects financed from the Investment Facility, the procurement rules of the Bank shall apply.";
- (t) Article 24 shall be replaced by the following:
- "Article 24
Implementation by direct labour
1. In the case of direct labour operations, programmes and projects shall be implemented through public or semi-public agencies or departments of the ACP State or States concerned or by the legal person responsible for executing the operation.

2. The Community shall contribute to the costs of the department involved by providing the equipment and/or materials that it lacks and/or resources to allow it to acquire additional staff required in the form of experts from within the ACP States concerned or other ACP States. The Community's participation shall cover only costs incurred by supplementary measures and temporary expenditure relating to execution that are strictly confined to the requirements of the programmes and projects in question.
3. Programme estimates implementing direct-labour operations must comply with the Community rules, procedures and standard documents laid down by the Commission, as applicable at the time of approval of the programme estimates. ";
- (u) Article 26 shall be replaced by the following:
- "Article 26
Preferences
1. Measures shall be taken to encourage the widest participation of the natural and legal persons of ACP States in the performance of contracts financed by the Fund in order to permit the optimization of the physical and human resources of those States.
To this end:
- (a) for works contracts of a value of less than EUR 5 000 000, tenderers from the ACP States, provided that at least one quarter of the capital stock and management staff originates from one or more ACP States, shall be accorded a 10% price preference where tenders of an equivalent economic, technical and administrative quality are compared;
- (b) for supply contracts, irrespective of the value of the supplies, tenderers from the ACP States who offer supplies of at least 50% in contract value of ACP origin, shall be accorded a 15% price preference where tenders of equivalent economic, technical and administrative quality are compared;
- (c) in respect of service contracts, where tenders of equivalent economic and technical quality are compared, preference shall be given to:
- (i) experts, institutions or consultancy companies or firms from ACP States with the required competence;
- (ii) offers submitted by ACP firms, either individually or in a consortium with European partners; and
- (iii) offers presented by European tenderers with ACP sub-contractors or experts;
- (d) where subcontracting is envisaged, preference shall be given by the successful tenderer to natural persons, companies and firms of ACP States capable of performing the contract required on similar terms; and
- (e) the ACP State may, in the invitation to tender, offer prospective tenderers assistance from other ACP States' companies or firms or national experts or consultants selected by mutual agreement. This cooperation may take the form either of a joint venture, or of a subcontract or of on-the-job training of trainees.

2. Where two tenders are acknowledged to be equivalent on the basis of the criteria stated above, preference shall be given:
- (a) to the tenderer of an ACP State; or
 - (b) if no such tender is forthcoming, to the tenderer who:
 - (i) allows for the best possible use of the physical and human resources of the ACP States;
 - (ii) offers the greatest subcontracting possibilities for ACP companies, firms or natural persons; or
 - (iii) is a consortium of natural persons, companies and firms from ACP States and the Community.";
- (v) In Chapter 6, the title shall be replaced by the following:
- "FUND-RESOURCE MANAGEMENT AND EXECUTING AGENTS";**
- (w) Article 34 shall be replaced by the following:
- "Article 34
The Commission**
1. The Commission shall undertake the financial execution of operations carried out with Fund resources, with the exception of the Investment Facility and interest-rate subsidies, using the following main methods of management:
 - (a) centralised management;
 - (b) decentralised management.
 2. As a general rule, the financial execution of the Fund resources by the Commission shall be decentralised.
- In this instance, the execution duties shall be carried out by the ACP States in accordance with Article 35.
3. In order to carry out the financial execution of the Fund resources, the Commission shall delegate its executive powers within its own departments. The Commission shall inform the ACP States and the ACP-EC Development Finance Cooperation Committee of this delegation of tasks.";

(x) Article 35 shall be replaced by the following:

"Article 35

National Authorising Officer

1. The Government of each ACP State shall appoint a National Authorising Officer to represent it in all operations financed from the Fund resources managed by the Commission and the Bank. The National Authorising Officer shall appoint one or more deputy National Authorising Officers to replace him when he is unable to carry out his duties and shall inform the Commission of this appointment. Wherever the conditions regarding institutional capacity and sound financial management are met, the National Authorising Officer may delegate his functions for implementation of the programmes and projects concerned to the body responsible within the national administration. The National Authorising Officer shall inform the Commission of any such delegation.

When the Commission becomes aware of problems in carrying out procedures relating to management of Fund resources, it shall, in conjunction with the National Authorising Officer, make all contacts necessary to remedy the situation and take any appropriate steps.

The National Authorising Officer shall assume financial responsibility only for the executive tasks entrusted to him.

Where Fund resources are managed in a decentralised way and subject to any additional powers that might be granted by the Commission, the National Authorising Officer shall:

- (a) be responsible for the coordination, programming, regular monitoring and annual, mid-term and end-of-term reviews of implementation of cooperation, and for coordination with donors;
- (b) in close cooperation with the Commission, be responsible for the preparation, submission and appraisal of programmes and projects;
- (c) prepare tender dossiers and, where appropriate, the documents for calls for proposals;
- (d) submit tender dossiers and, where appropriate, documents for calls for proposals, to the Commission for approval before launching invitations to tender and, where appropriate, calls for proposals;
- (e) in close cooperation with the Commission, launch invitations to tender and, where appropriate, calls for proposals;
- (f) receive tenders and, if applicable, proposals, and transmit copies of tenders to the Commission; preside over the opening of tenders and decide on the results of their examination within the period of validity of the tenders, taking account of the time required for approval of contracts;

- (g) invite the Commission to the opening of tenders and, if applicable, proposals and notify the Commission of the results of the examination of tenders and proposals for approval of the proposals for the award of contracts and grants;
- (h) submit contracts and programme estimates and any addenda thereto to the Commission for approval;
- (i) sign the contracts and addenda thereto approved by the Commission;
- (j) clear and authorise expenditure within the limits of the funds assigned to him; and
- (k) during the execution operations, make any adaptation arrangements necessary to ensure the proper execution of approved programmes or projects from the economic and technical viewpoint.
2. The National Authorising Officer shall, during the execution of operations and subject to the requirement to inform the Commission, decide on:
- (a) technical adjustments and alterations to programmes and projects in matters of detail so long as they do not affect the technical solution adopted and remain within the limits of the reserve for adjustments provided for in the financing agreement;
- (b) changes of site for multiple-unit programmes or projects where justified on technical, economic or social grounds;
- (c) imposition or remission of penalties for delay;
- (d) acts discharging guarantors;
- (e) purchase of goods, irrespective of their origin, on the local market;
- (f) use of construction equipment and machinery not originating in the Member States or ACP States provided there is no production of comparable equipment and machinery in the Member States or ACP States;
- (g) subcontracting;
- (h) final acceptance, provided that the Commission is present at provisional acceptance, endorses the corresponding minutes and, where appropriate, is present at the final acceptance, in particular where the extent of the reservations recorded at the provisional acceptance necessitates major additional work; and
- (i) hiring of consultants and other technical assistance experts.;

(y) Article 36 shall be replaced by the following:

"Article 36
Head of Delegation

1. The Commission shall be represented in each ACP State or in each regional grouping which expressly so requests, by a delegation under the authority of a Head of Delegation, with the approval of the ACP State or States concerned. Appropriate measures shall be taken in any case in which a Head of Delegation is appointed to a group of ACP States. The Head of Delegation shall represent the Commission in all spheres of its competence and in all its activities.
2. The Head of Delegation shall be the main contact for ACP States and bodies or organisations eligible for financial support under the Agreement. He shall cooperate and work in close cooperation with the National Authorising Officer.
3. The Head of Delegation shall have the necessary instructions and delegated powers to facilitate and expedite all operations under the Agreement.
4. On a regular basis, the Head of Delegation shall inform the national authorities of Community activities which may directly concern cooperation between the Community and the ACP States. ";

(z) Article 37 shall be replaced by the following:

"Article 37
Payments

1. For the purpose of effecting payments in the national currencies of the ACP States, accounts denominated in the currencies of the Members States or in euro may be opened in the ACP States by and in the name of the Commission with a national public or semi-public financial institution chosen by agreement between the ACP State and the Commission. This institution shall exercise the functions of National Paying Agent.
2. The National Paying Agent shall receive no remuneration for its services and no interest shall be payable by it on deposited funds. The local accounts shall be replenished by the Commission in the currency of one of the Member States or in euro, based on estimates of future cash requirements, which shall be made sufficiently in advance to avoid the need for pre-financing by ACP States and to prevent delayed disbursements.
3. [deleted]
4. Payments shall be made by the Commission in accordance with the rules laid down by the Community and the Commission, where appropriate after the expenditure has been cleared and authorised by the National Authorising Officer.
5. [deleted]

6. The procedures for clearance, authorisation and payment of expenditure must be completed within a period of 90 days from the date on which the payment becomes due. The National Authorising Officer shall process and deliver the payment authorisation to the Head of Delegation not later than 45 days before the due date.

7. Claims for delayed payments shall be borne by the ACP State or States concerned, and by the Commission from its own resources, for that part of the delay for which each Party is responsible in accordance with the above procedures."

5. The following Annex shall be added:

"ANNEX VII

POLITICAL DIALOGUE AS REGARDS HUMAN RIGHTS, DEMOCRATIC PRINCIPLES AND THE RULE OF LAW

Article 1

Objectives

1. The consultations envisaged in Article 96(2)(a) will take place, except in cases of special urgency, after exhaustive political dialogue as envisaged in Article 8 and Article 9(4) of the Agreement.

2. Both Parties should conduct such political dialogue in the spirit of the Agreement and bearing in mind the Guidelines for ACP-EU Political Dialogue established by the Council of Ministers.

3. Political Dialogue is a process which should foster the strengthening of ACP-EU relations and contribute towards achieving the objectives of the Partnership.

Article 2

Intensified Political Dialogue preceding consultations under Article 96 of the Agreement

1. Political dialogue concerning respect for human rights, democratic principles and the rule of law shall be conducted pursuant to Article 8 and Article 9(4) of the Agreement and within the parameters of internationally recognised standards and norms. In the framework of this dialogue the Parties may agree on joint agendas and priorities.

2. The Parties may jointly develop and agree specific benchmarks or targets with regard to human rights, democratic principles and the rule of law within the parameters of internationally agreed standards and norms, taking into account special circumstances of the ACP State concerned. Benchmarks are mechanisms for reaching targets through the setting of intermediate objectives and timeframes for compliance.

3. The political dialogue set out in paragraphs 1 and 2 shall be systematic and formal and shall exhaust all possible options prior to consultations under Article 96 of the Agreement.

4. Except for cases of special urgency as defined in Article 96(2)(b) of the Agreement, consultations under Article 96 may also go ahead without preceding intensified political dialogue, when there is persistent lack of compliance with commitments taken by one of the Parties during an earlier dialogue, or by a failure to engage in dialogue in good faith.

5. Political dialogue under Article 8 of the Agreement shall also be utilized between the Parties to assist countries subject to appropriate measures under Article 96 of the Agreement, to normalise the relationship.

Article 3

Additional rules on consultation under Article 96 of the Agreement

1. The Parties shall strive to promote equality in the level of representation during consultations under Article 96 of the Agreement.
2. The Parties are committed to transparent interaction before, during and after the formal consultations, bearing in mind the specific benchmarks and targets referred to in Article 2(2) of this Annex.
3. The Parties shall use the 30-day notification period as provided for in Article 96(2) of the Agreement for effective preparation by the Parties, as well as for deeper consultations within the ACP Group and among the Community and its Member States. During the consultation process, the Parties should agree flexible timeframes, whilst acknowledging that cases of special urgency, as defined in Article 96(2)(b) of the Agreement and Article 2(4) of this Annex, may require an immediate reaction.
4. The Parties acknowledge the role of the ACP Group in political dialogue based on modalities to be determined by the ACP Group and communicated to the European Community and its Member States.

5. The Parties acknowledge the need for structured and continuous consultations under Article 96 of the Agreement. The Council of Ministers may develop further modalities to this end."

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned Plenipotentiaries have hereunto set their hands.

FINAL ACT

The Plenipotentiaries of:

HIS MAJESTY THE KING OF THE BELGIANS,
 THE PRESIDENT OF THE CZECH REPUBLIC,
 HER MAJESTY THE QUEEN OF DENMARK,
 THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,
 THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ESTONIA,
 THE PRESIDENT OF THE HELLENIC REPUBLIC,
 HIS MAJESTY THE KING OF SPAIN,
 THE PRESIDENT OF THE FRENCH REPUBLIC,
 THE PRESIDENT OF IRELAND,
 THE PRESIDENT OF THE ITALIAN REPUBLIC,
 THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CYPRUS,
 THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA,
HIS ROYAL HIGHNESS THE GRAND DUKE OF LUXEMBOURG,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF HUNGARY,
THE PRESIDENT OF MALTA,
HER MAJESTY THE QUEEN OF THE NETHERLANDS,
THE FEDERAL PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF AUSTRIA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF POLAND,
THE PRESIDENT OF THE PORTUGUESE REPUBLIC,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA,
THE PRESIDENT OF THE SLOVAK REPUBLIC,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND,

THE GOVERNMENT OF THE KINGDOM OF SWEDEN,

HER MAJESTY THE QUEEN OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND
NORTHERN IRELAND,

Contracting Parties to the Treaty establishing the European Community, hereinafter referred to as
"the Community", the States of the Community being hereinafter referred to as "Member States",
and of

THE EUROPEAN COMMUNITY,

of the one part, and

The Plenipotentiaries of:

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ANGOLA,

HER MAJESTY THE QUEEN OF ANTIGUA AND BARBUDA,

THE HEAD OF STATE OF THE COMMONWEALTH OF THE BAHAMAS,

THE HEAD OF STATE OF BARBADOS,

HER MAJESTY THE QUEEN OF BELIZE,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BENIN,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BOTSWANA,

THE PRESIDENT OF BURKINA FASO,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF BURUNDI,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CAMEROON,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CAPE VERDE,
THE PRESIDENT OF THE CENTRAL AFRICAN REPUBLIC,
THE PRESIDENT OF THE ISLAMIC FEDERAL REPUBLIC OF THE COMOROS,
THE PRESIDENT OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF CONGO,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CONGO,
THE GOVERNMENT OF THE COOK ISLANDS,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CÔTE D'IVOIRE,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF DJIBOUTI,
THE GOVERNMENT OF THE COMMONWEALTH OF DOMINICA,
THE PRESIDENT OF THE DOMINICAN REPUBLIC,
THE PRESIDENT OF THE STATE OF ERITREA,
THE PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA,
THE PRESIDENT OF THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLIC OF FIJI,
THE PRESIDENT OF THE GABONESE REPUBLIC,
THE PRESIDENT AND HEAD OF STATE OF THE REPUBLIC OF THE GAMBIA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GHANA,
HER MAJESTY THE QUEEN OF GRENADA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GUINEA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GUINEA-BISSAU,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF EQUATORIAL GUINEA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF GUYANA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF HAITI,
THE HEAD OF STATE OF JAMAICA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF KENYA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF KIRIBATI,
HIS MAJESTY THE KING OF THE KINGDOM OF LESOTHO,

THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF LIBERIA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MADAGASCAR,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MALAWI,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MALI,
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF THE MARSHALL ISLANDS,
THE PRESIDENT OF THE ISLAMIC REPUBLIC OF MAURITANIA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MAURITIUS,
THE GOVERNMENT OF THE FEDERATED STATES OF MICRONESIA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF MOZAMBIQUE,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF NAMIBIA,
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF NAURU,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF NIGER,
THE PRESIDENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF NIGERIA,
THE GOVERNMENT OF NIUE,
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF PALAU,
HER MAJESTY THE QUEEN OF THE INDEPENDENT STATE OF PAPUA NEW GUINEA,
THE PRESIDENT OF THE RWANDESE REPUBLIC,
HER MAJESTY THE QUEEN OF SAINT KITTS AND NEVIS,
HER MAJESTY THE QUEEN OF SAINT LUCIA,
HER MAJESTY THE QUEEN OF SAINT VINCENT AND THE GRENADINES,
THE HEAD OF STATE OF THE INDEPENDENT STATE OF SAMOA,
THE PRESIDENT OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF SÃO TOMÉ AND PRÍNCIPE,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SENEGAL,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SEYCHELLES,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SIERRA LEONE,
HER MAJESTY THE QUEEN OF SOLOMON ISLANDS,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SOUTH AFRICA,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF THE SUDAN,
THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF SURINAME,
HIS MAJESTY THE KING OF THE KINGDOM OF SWAZILAND,

have at the time of signature of this Agreement adopted the following declarations attached to this Final Act:

<p>THE PRESIDENT OF THE UNITED REPUBLIC OF TANZANIA,</p> <p>THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF CHAD,</p> <p>THE GOVERNMENT OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF TIMOR-LESTE,</p> <p>THE PRESIDENT OF THE TOGOLESE REPUBLIC,</p> <p>HIS MAJESTY KING TAUFA'AHAU TUPOU IV OF TONGA,</p> <p>THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF TRINIDAD AND TOBAGO,</p> <p>HER MAJESTY THE QUEEN OF TUVALU,</p> <p>THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF UGANDA,</p> <p>THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF VANUATU,</p> <p>THE PRESIDENT OF THE REPUBLIC OF ZAMBIA,</p> <p>THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF ZIMBABWE,</p> <p>whose States are hereinafter referred to as "ACP States",</p> <p>of the other part,</p>	<p>Declaration I Joint Declaration on Article 8 of the Cotonou Agreement</p> <p>Declaration II Joint Declaration on Article 68 of the Cotonou Agreement</p> <p>Declaration III Joint Declaration on Annex Ia</p> <p>Declaration IV Joint Declaration on Article 3(5) of Annex IV</p> <p>Declaration V Joint Declaration on Article 9(2) of Annex IV</p> <p>Declaration VI Joint Declaration on Article 12(2) of Annex IV</p> <p>Declaration VII Joint Declaration on Article 13 of Annex IV</p> <p>Declaration VIII Joint Declaration on Article 19a of Annex IV</p> <p>Declaration IX Joint Declaration on Article 24(3) of Annex IV</p> <p>Declaration X Joint Declaration on Article 2 of Annex VII</p> <p>Declaration XI Community Declaration on Articles 4 and 58(2) of the Cotonou Agreement</p> <p>Declaration XII Community Declaration on Article 11a of the Cotonou Agreement</p> <p>Declaration XIII Community Declaration on Article 11b(2) of the Cotonou Agreement</p> <p>Declaration XIV Community Declaration on Articles 28, 29, 30 and 58 of the Cotonou Agreement and on Article 6 of Annex IV</p> <p>Declaration XV European Union Declaration on Annex Ia</p> <p>Declaration XVI Community Declaration on Articles 4(3), 5(7), 16(5) and (6) and 17(2) of Annex IV</p> <p>Declaration XVII Community Declaration on Article 4(5) of Annex IV</p> <p>Declaration XVIII Community Declaration on Article 20 of Annex IV</p> <p>Declaration XIX Community Declaration on Articles 34, 35 and 36 of Annex IV</p> <p>Declaration XX Community Declaration on Article 3 of Annex VII.</p>
---	---

meeting in Luxembourg on the twenty-fifth day of June in the year two thousand and five for the signature of the Agreement amending the Partnership Agreement between the members of the African, Caribbean and Pacific Group of States, of the one part, and the European Community and its Member States, of the other part, signed in Cotonou on 23 June 2000,

[In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries have hereunto set their hands.]

DECLARATION I

JOINT DECLARATION

ON ARTICLE 8 OF THE COTONOU AGREEMENT

In relation to dialogue at national and regional levels, for the purposes of Article 8 of the Cotonou Agreement, the "ACP Group" shall be taken to mean the Troika of the ACP Committee of Ambassadors (CoA) and the Chairperson of the ACP Sub-committee on Political, Social, Humanitarian and Cultural Affairs (PSHCA); the Joint Parliamentary Assembly (JPA) shall be interpreted as the Co-Presidents of the JPA, or their designated nominees.

DECLARATION II

JOINT DECLARATION

ON ARTICLE 68 OF THE COTONOU AGREEMENT

The ACP-EC Council of Ministers will examine, in application of the provisions contained in Article 100 of the Cotonou Agreement, the proposals of the ACP side concerning Annex II thereof on short-term fluctuations in export earnings (FLEX).

DECLARATION III

JOINT DECLARATION

ON ANNEX Ia

Should the Agreement amending the Cotonou Agreement not have entered into force by 1 January 2008, cooperation shall be financed from the balances of the 9th EDF and from the previous EDFs.

DECLARATION IV

JOINT DECLARATION

ON ARTICLE 3(5) OF ANNEX IV

For the purposes of Article 3(5) of Annex IV, "special needs" are needs resulting from exceptional or unforeseen circumstances, such as post-crisis situations; "exceptional performance" means a situation in which, outside the mid-term and end-of-term reviews, a country's allocation is totally committed and additional funding from the national indicative programme can be absorbed against a background of effective poverty-reduction policies and sound financial management.

DECLARATION V

JOINT DECLARATION

ON ARTICLE 9(2) OF ANNEX IV

For the purposes of Article 9(2) of Annex IV, "new needs" are needs resulting from exceptional or unforeseen circumstances, such as post-crisis situations; "exceptional performance" means a situation in which, outside the mid-term and end-of-term reviews, a region's allocation is totally committed and additional funding from the regional indicative programme can be absorbed against a background of effective regional integration policies and sound financial management.

DECLARATION VI

JOINT DECLARATION
ON ARTICLE 12(2) OF ANNEX VI

For the purposes of Article 12(2) of Annex IV, "new needs" are needs which may arise from exceptional or unforeseen circumstances, such as those arising from new commitments to international initiatives or to address challenges which are common to ACP countries.

DECLARATION VII

JOINT DECLARATION
ON ARTICLE 13 OF ANNEX IV

In view of the particular geographic situation of the Caribbean and Pacific regions, the ACP Council of Ministers or the ACP Committee of Ambassadors may, notwithstanding Article 13(2)(a) of Annex IV, present a specific funding request for one or the other of these regions.

DECLARATION VIII

JOINT DECLARATION
ON ARTICLE 19a OF ANNEX IV

In accordance with Article 100 of the Cotonou Agreement, the Council of Ministers will examine the provisions of Annex IV concerning the awarding and performance of contracts with a view to adopting them before the Agreement amending the Cotonou Agreement enters into force.

DECLARATION IX

JOINT DECLARATION
ON ARTICLE 24(3) OF ANNEX IV

The ACP States will be consulted, a priori, on any amendments to the Community rules referred to in Article 24(3) of Annex IV.

DECLARATION X

JOINT DECLARATION
ON ARTICLE 2 OF ANNEX VII

The internationally recognised standards and norms are those of the instruments referred to in the Preamble of the Cotonou Agreement.

DECLARATION XI

COMMUNITY DECLARATION
ON ARTICLES 4 AND 58(2) OF THE COTONOU AGREEMENT

For the purpose of Articles 4 and 58(2), it is understood that the term "local decentralised authorities" covers all levels of decentralisation including "collectivités locales".

DECLARATION XII

COMMUNITY DECLARATION
ON ARTICLE 11a OF THE COTONOU AGREEMENT

Financial and technical assistance in the area of cooperation in the fight against terrorism will be financed by resources other than those intended for the financing of ACP-EC development cooperation.

DECLARATION XIII

COMMUNITY DECLARATION
ON ARTICLE 11b(2) OF THE COTONOU AGREEMENT

It is understood that the measures set out in Article 11b(2) of the Cotonou Agreement will be undertaken within an adapted timeframe that takes into account each country specific constraints.

DECLARATION XIV

COMMUNITY DECLARATION
ON ARTICLES 28, 29, 30 AND 58 OF THE COTONOU AGREEMENT
AND ON ARTICLE 6 OF ANNEX IV

The implementation of the provisions regarding regional cooperation where non-ACP countries are involved will be subject to the implementation of equivalent provisions in the framework of the Community's financial instruments on cooperation with other countries and regions of the world. The Community will inform the ACP Group upon the entry into force of these equivalent provisions.

DECLARATION XV

EUROPEAN UNION DECLARATION
ON ANNEX Ia

1. The European Union undertakes to propose at the earliest opportunity, if at all possible by September 2005, an exact amount for the multiannual financial framework for cooperation under the Agreement amending the Cotonou Agreement and its period of application.
2. The minimum aid effort referred to in paragraph 2 of Annex Ia is guaranteed, without prejudice to the eligibility of the ACP countries for additional resources under other financial instruments which already exist or, potentially, may be created in support of actions in areas such as emergency humanitarian aid, food security, poverty-related diseases, support for the implementation of the Economic Partnership Agreements, support for the measures envisaged following the reform of the sugar market, and relating to peace and stability.
3. The deadline for the commitment of funds of the 9th EDF, fixed at 31 December 2007, could be reviewed if necessary.

DECLARATION XVI

COMMUNITY DECLARATION

ON ARTICLES 4(3), 5(7), 16(5) and (6) and 17(2) OF ANNEX IV

These provisions are without prejudice to the role of the Member States in the decision-making process.

DECLARATION XVII

COMMUNITY DECLARATION

ON ARTICLE 4(5) OF ANNEX IV

Article 4(5) of Annex IV and the return to the standard management arrangements will be implemented by means of a Council decision based on a Commission proposal. This decision will be duly notified to the ACP Group.

DECLARATION XVIII

COMMUNITY DECLARATION

ON ARTICLE 20 OF ANNEX IV

The provisions of Article 20 of Annex IV will be implemented in accordance with the principle of reciprocity with other donors.

DECLARATION XIX

COMMUNITY DECLARATION

ON ARTICLES 34, 35 AND 36 OF ANNEX IV

The detailed respective responsibilities of management and executing agents of Fund resources are included in a manual on procedures upon which ACP States will be consulted in accordance with Article 12 of the Cotonou Agreement. The manual will be made available to ACP States from the entry into force of the Agreement amending the Cotonou Agreement. Any amendments to the manual will be subject to the same procedure.

DECLARATION XX

COMMUNITY DECLARATION

ON ARTICLE 3 OF ANNEX VII

As regards the modalities foreseen in Article 3 of Annex VII, the position to be taken by the Council of the European Union within the Council of Ministers will be based on a proposal by the Commission.

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 9 kwietnia 2008 r.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*
L.S.